

Országos női csendesnap: 2010.szeptember 23-6, Patca, Katica tanya

Szeretettel köszöntjük az Olvasót. A karácsonyi számunk, amit most kezdedben tartasz, a békéltetés ránk bízott szolgálatát járja körbe. Teszi ezt kronológiai sorrendben az ez év szeptember 23-6. között Patcán megrendezett országos női csendes napunk előadásain, áhítatain, istentiszteletén elhangzott anyagainak segítségével. A szövegek élő környezetben hangzottak el, így néha megszólítóak, vagy az írott szövegtől eltérő szerkezetűek, de mindenképp arra koncentrálnak: hogyan tudjuk a ránk bízott evangéliumot magyar valóságunkban az emberekhez elvinni. Célunk az, hogy ne csak szó maradjon, hanem Ige, ami megelevenít, ami elvégzi elsőször bennünk az Istennel való megbékélést és ezen túl, tágabb és szűkebb környezetünkben, munkahelyünkön, lakókörnyezetünkben, gyülekezeteinkben a megbékélést, kibékülést, megbocsátást – békés egymás mellett és együttélést szolgálja.

Gyere és éld át, kapcsolódj be a gondolatmenetünkbe és kívánjuk, hogy az adventi várakozás, a karácsony idején, amikor a Békesség Fejedelme érkezett hozzánk, akkor legyen minőségi idő elcsendesedni az olvasottak kapcsán, és váljon számodra valósággá, mit jelent békéltetés szolgálatát magunkra venni.

Országos női csendes napunkat idén a Kaposvár melletti Katica tanya portáján tartottuk. A zselici dombság lankái, a balzsamos őszi napfény és meleg fizikailag mindent előkészített, hogy szívünk 'jó földként' várja a fentről érkező magot. A keleti végekről, Budapestről és Szolnokról Szekszárdon találkoztunk, és nem csak az ebédet akartuk itt együtt elkölteni, hanem meglátogatni azokat az asszonytestvéreinket, akik nem tudtak velünk továbbjönni. Számunkra fontos, hogy bár földrajzilag több száz kilométeres távolságra élünk egymástól, és helyi gyülekezeteink profilja is eltérő lehet, de kifejezzük, mégis egy nagycsaládhoz tartozunk, Jézus Krisztusba vetett hitünk összeköt; és szeretet – kapcsolatunkat ezzel a személyessé vált látogatással is erősíteni akartuk. Így fűztük fel következő állomásként Döbröközt – régi gyalogtúrák szentimentális emléke lebbent a hársfák alatt, majd Dombóváron csatlakoztak hozzánk az ottaniak. Itt Szili Ancika testvérünk röviden bevezetett a döbröközi gyülekezet alapítás történetébe.

Emlékezzünk régiokról! – a 70-80-as években történelmi sorozat jelent meg ezzel a címmel, és igen, az ézsaiási ige is erre biztat, régi alapokra építjük fel a falakat, és megújult lelki otthonná válhatunk.

Patcára megérkezve, a vacsora után elkezdődött, illetve most már az 'osztálykirándulás' jelleget elhagyva folytatódott 'szemináriumi, csendesnap' keretek között együttlétünk.

Szeretettel köszöntök mindenkit a hosszú fárasztó nap után, remélem a találkozások, a nap gazdag esemény sorozata mindenkit kárpótol az elszünetelt testi törettetés miatt.

Egy énekkel kezdjük esti napzáró együttlétünket és egy hálaadó imádsággal a megtartatásért.

Testvérem, itt vagyunk és hagy indítsak rögtön egy kérdéssel: miért is?

Vágytál a testvéri közösségre, amit esetleg máshol hiányolsz?

Tetszett a téma: békéltetés?

A szíved erre a gondolatra ver: boldogok a békét teremtők?...

Vagy netán ez az a terület, ahol régebb óta nem tudsz megbirkózni az elmélet és a gyakorlat összeillesztésével?

Mindannyiunkban vannak lerakódások, az évgűrűinkbe belevésődtek tapasztalatok, melyek vagy jók, és szimpatikusak, bennünket gazdagítóak voltak, vagy épp ellenkezőleg, megkeseredést okoztak.

Engedjünk a szelíd hívásnak, hogy ez a három nap smirglizhessen rajtunk valamit, ne görcseink, hanem szép mintázatunk ábrázolódhasson ki.

Ha valami a megszokott menetrendektől eltérő, ne azt nézzétek, mi nem olyan, mint a régi. Lehet, hogy Isten egy más nézőpontból akar valamit megvilágítani, hogy kimozdíthasson a holtpontról, ahonnan nem jutsz tovább.

Szolnoki testvéreink készültek az esti áhítatra, hallgassuk őket figyelemmel.

szeptember 23. csütörtök esti alkalom Ádám Katinka

Máté 5,9 Boldogmondások alapján

Boldogok a békességet teremtők.

A hegyi beszéd a keresztény tanítás összefoglalása: a lelki egészség arany szabályai. Tehát ezek a mondások nem csupán a kereszténység egy szűk rétegére vonatkozik, ellenkezőleg, a boldogmondásokban azt mondja el Jézus, hogy milyenek kell lenniük a keresztényeknek. A Lélek ajándékaival ellentétben, amelyek külön-külön adatnak a hívóknak a különféle szolgálatokra. A boldogmondások tulajdonságait ugyanazon Lélek minden hívő emberben ki akarja munkálni. A boldogmondások gondolatmenetében a tisztaszívúséget csak egy lépés választja el a békességszeretettől, ugyanis a legtöbb ellentét önző érdekből fakad, az igazi megbékélésnek és kiengesztelődésnek azonban elengedhetetlen alapfeltétele a nyíltság és az őszinteség.

A hetedik boldogmondás szerint minden kereszténynek a békén kell munkálkodnia: önmagában, a családban, munkahelyén, a társadalomban. Jézus és az apostolok tanításából egyértelműen következik, hogy nem kezdeményezhetünk haragot. nem lehetünk háborúság okozói. Éppen ellenkezően, Isten arra hívott el, hogy törekedjünk mindenki iránt a békességre és amennyire tőlünk telik, éljünk minden emberrel békességben: I.Kor.7,15 – I.Pét.3.11 – Zsid.12.14–34. Zsolt.15 – Róm.12.18

A békességteremtés voltaképpen isteni mű, mert a békesség kiengesztelődést jelent: A békesség és a kiengesztelődés pedig Istentől származik. Pál apostol Krisztussal kapcsolatban idézi ennek a boldogmondásnak az igéjét: Istennek úgy tetszett, hogy Krisztus által békéltessen meg önmagával mindent. Békességet szerzett a keresztfán kiontott vére által.Kol.1.2o. Krisztus célja az volt, hogy békességet szerezve zsidókat is és a pogányokat is új emberré teremtse önmagában Ef.2.15. Ezért egyáltalán nem meglepő, hogy a békét teremtők abban a csodálatos áldásban részesülhetnek, hogy ők Isten fiainak neveztetnek. Tehát arra törekcszenek, amit Jézus is tett, azaz Isten szeretetével szeretni embertársainkat, amint arra Jézus példát is adott Mt.5.44-45

A gonosz igyekszik mindig ellenségeskedést szítani, Isten ellenben a megbékélést szereti, és ma általunk akar békét teremteni. Ez a béke nem azonos a kiegyezéssel vagy megalkuvással. De hát akkor mi?

Kalkuttai Teréz szavaival válaszolok:

**Boldogok vagytok, főleg ti, akik fel tudjátok ismerni az Urat mindenkiben, akivel találokotok – tiétek az igazi fény és az igazi bölcsesség. Az ember sokszor érthetetlen, logikátlan és önző.
NEM FONTOS, SZERESD ŐT!**

**Ha jót teszel, önös céljaidnak tudják be.
NEM FONTOS, TÉGY JÓT!**

**Ha megvalósítod céljaidat, hamis barátokra és őszinte ellenségekre lelsz.
NEM FONTOS, VALÓSITSD MEG CÉLJAJDAT!**

**A jót, amit ma teszel, holnapra elfelejtik.
NEM FONTOS, TEGYÉL JÓT!**

**A tisztesség és őszinteség sebezhetővé tesz.
NEM FONTOS, LÉGY ŐSZINTE ÉS TISZTESSÉGES!**

**Amit évekig építettél, egy perc alatt romokba dőlhet.
NEM FONTOS, ALKOSS!**

**Az emberek úgy tesznek, mintha szeretnék a kis embereket, lelküket mégis a nagyoknak adják.
HARCOLJ MÉGIS A KICSIKÉRT!**

**Amit éveken át építettél, egy pillanat alatt romokba dőlhet.
NEM FONTOS, ÉPÍTS!**

**Az emberek várják a segítségedet, de könnyen ellened fordulnak, ha megpróbálsz segíteni.
NEM FONTOS, SEGÍTS NEKIK!**

**Nyújtsd a tőled telhető legjobbat a világnak, é viszonzásképpen számíts az orrba vágásra.
NEM FONTOS, ADD MAGADBÓL A LEGJOBBAT!**

**Az ember sokszor érthetetlen, logikátlan és önző.
NEM FONTOS, SZERESD ŐT!**

**Ha jót teszel, önös céljaidnak tudják be.
NEM FONTOS, TÉGY JÓT!**

**Ha megvalósítod céljaidat, hamis barátokra és őszinte ellenségekre lelsz.
NEM FONTOS, VALÓSÍTSD MEG CÉLJAIDAT!**

**A jót, amit ma teszel, holnapra elfelejtik.
NEM FONTOS, TEGYÉL JÓT!**

**A tisztesség és őszinteség sebezhetővé tesz.
NEM FONTOS, LÉGY ŐSZINTE ÉS TISZTESSÉGES!**

**Amit évekig építettél, egy perc alatt romokba dőlhet.
NEM FONTOS, ALKOSS!**

**Az emberek úgy tesznek, mintha szeretnék a kis embereket, lelküket mégis a nagyoknak adják.
HARCOLJ MÉGIS A KICSIKÉRT!**

**Amit éveken át építettél, egy pillanat alatt romokba dőlhet.
NEM FONTOS, ÉPÍTS!**

**Az emberek várják a segítségedet, de könnyen ellened fordulnak, ha megpróbálsz segíteni.
NEM FONTOS, SEGÍTS NEKIK!**

**Nyújtsd a tőled telhető legjobbat a világnak, é viszonzásképpen számíts az orrba vágásra.
NEM FONTOS, ADD MAGADBÓL A LEGJOBBAT!**

Kalkuttai Teréz

Hogy tudok békéltető lenni, ha én magam is szívemben békétlenkedem?(bárhogy csinálom mindig találnak bennem kivetnivalót) Hogy lehet békét teremteni amikor a világban épp az ellenkezője a trendi (naiv vagy esetleg mulya?)A bennünket szorongató kérdésre Isten ad választ: Bölccsé teszlek, és megtanítalak, melyik úton kell járnod. Tanácsot adok, rajtad lesz a szemem. 32. Zsolt.8

Stott gondolatait felhasználva Ádám Kati

Szeptember 24. péntek Hajduné Csernák Erzsébet igei bevezető reggeli áhítata

II.Kor 5: Mostantól senkit sem ismerünk test szerint:

Az életünk nagy kérdése, hogy milyen vagyok test szerint?

Nézzünk ezzel most szembe! (írjuk le!)

Az ember azt nézi, ami a szeme előtt van – mondja az ige (1Sám 16,7)

Nézi és megindulnak a gondolatai. Látunk és ítélünk!

Máté 18,21-től a gonosz szolga példázata: az adós szolgatárs kéri. Légy türelemmel! Nincs türelem, mert így ismerem: nem fog fizetni, nem fog velem másként viselkedni.

Hány ember adósom a gyülekezetben, a rokonságban? Adósom, mer nem kedves hozzám, nem szólít meg, nincs egy mosolya! Emberek körülöttem, akikre csak úgy tudok nézni, hogy ők ilyenek és soha nem fognak megváltozni. Bezárunk embereket ebbe a „börtönbe”.

Jézus hogy látja az én foglyaimat? Tanulom tőle, az ő szemével nézni az embereket, testvéreket? Jézustól láthatjuk, tanulhatjuk betölteni ezt az ígét:

János 8,1-11 a házasságtörő asszony

Egy nő, akit rajta kapnak a paráznaságon. Lehet itt valami mást látni, másképpen ítélni, mint a tények alapján? Mit lát Jézus ebben az asszonyban, hogy ilyen mond: az vesse rá a követ, aki nem bűnös. Jézus megbocsát, és úgy néz erre az asszonyra, hogy többet nem követi el ezt a bűnt. Jézus előre lát, ő megtaníthat erre engem is!

A megelőző versek (14-15 v.) „... egy meghalt mindenkiért, akkor mindenki meghalt, hogy akik élnek többé ne önmaguknak éljenek...” Az énem odakerült, ahol a Krisztus van, a keresztre: nem kell, hogy az énem uralkodjon rajtam, nem kell, hogy a testnek szolgáljak, nem kell, hogy a barátomnak essek, nem kell, hogy az engesztelhetetlenség keserítse az életemet.

Lehet halálba adni ezeket az indulatokat, el lehet engedni „adósságokat”. Nézhetek úgy a másikra, hogy ő is megkegyelmezett bűnös, aki harcol magával. Krisztus kiváltott a testi indulataimból, és Krisztus megváltott, hogy segítsek előhozni a másik emberből, amiért ő meghalt.

Nem természetes

Nem természetes,

hogy Isten megbocsát,

hogy végtelenül keres,

míg bűnbe veszni lát

Az nem természetes,
hogy értünk hullt a vér,
hogy mindent elfedez
az Isten Jézusért.

Hányszor!

Hányszor dúltunk-fúltunk
miatta,

hogyha nekünk valaki ártott!

Mi hetvenhét bocsánatra

szorulók - s ritkán megbocsátók.

Füle Lajos versei

A megbocsátás

A megbocsátás mindig boldogít.

A megbocsátás drágakő a
hitben,

az ajándékok ajándéka, mit

értünk adott és ránk bízott az
ISTEN.

A megbocsátás azt jelenti, hogy nem akarunk tovább áldozatok maradni. Ha nem tartunk haragot, vagy nem állunk bosszút, azzal megszabadulunk lázítóink hatalma alól.

D.Bonhoeffer: Isten nem ígéri, hogyha áldjuk ellenségeinket, akkor azok nem fognak rosszindulatúan bánni velünk. De fognak. Ez azonban nem árthat nekünk és nem győzhet le bennünket, amíg imádkozunk értük. Azzal, hogy imádkozunk értük, olyat teszünk, amit ők nem képesek magukért megtenni. A megbocsátás gyakorlása az Isten iránti mély hálából fakad, amiért eltörölte azt a hatalmas adósságunkat, amelyet soha nem tudtunk volna visszafizetni.

Két amerikai pszichológus a csoportépítés és közösség formálás lehetőségét kutatva kifejlesztette a Johari – windows/ablakok fogalom körét.

Te is tudod –én is tudom	Te nem tudod, de én igen
Te tudod, de én nem	Te sem tudod, én sem tudom

Leegyszerűsítve a következőről van szó: Az első ablakszembe azon tulajdonságaink kerülnek, melyeket saját magam és társaim is ismernek, nincs sok konfliktus ebből kifolyólag, ilyennek írnak le.

A második ablakszem olyan benső dolgok tartalmazója, amelyeket magamból ismerek, de más nem láthat, így sokszor előfordulhat, hogy azt mondom: én nem is ilyen vagyok, úgy érzem, beskatulyáznak. A másik elől viszont ezek el vannak rejtve, így nem is ismerheti ezeket. Belső személyiségjegyek, amiket vagy szeretünk, vagy magunk is küzdünk ellenük, de nem tudjuk átugrani, így akár titkolhatjuk is.

A harmadik ablakszem a 'vakfoltom' – ezeket más látja bennem, de én saját magamban nem. Ha szembesítenek bizonyos dolgaimmal, könnyen bántódás, vagy sértődés lehet a dologból, mert szó szerint nézet-eltérés van a külső szemlélő, a másik és saját magam között, önmagamot szemlélve.

A negyedik ablakszem mind a külső, mind pedig a belső szemlélő, azaz a másik ember és saját magam előtt is zárt, ismeretlen, ez a tudatalatti, vagy ha úgy tetszik, az Isten lakú váárium helye. Itt találkozhat velem a Lélek, ha nem más lommal van feltöltve a terem.

A második és harmadik porond az ember-ember közötti súrlódások fő területe, hisz, hol az egyik értelmezi félre a másikat, hol a másik az egyiket, a hiányzó ismeretek és információk alapján. Szabad kérdéseket feltennünk, hogyan értetted ezt? Mit jelent ez számodra? Pont azért, hogy értsük egymás nyelvét, közelebb kerüljünk egymáshoz, azt keressük, ami összeköt s ne azt, ami elválaszt.

Imádkozunk. (Imaközösség)

szeptember 24. péntek délelőtt: Ráhangolódás, bevezetés a témába:

A délelőttöt a fél tízes hírek meghallgatásával szeretnénk folytatni, de lemaradtunk róla, így fejből szedtük össze, brainstorming-oztunk, ötleteltünk,: vajon mit hallottunk volna? HÍREK? TUDÓSÍTÁSOK? INFORMÁCIÓK

Mit hallottunk (volna) – szedjük össze az információkat!

Általában megölték, kiraboltak, megverték, megerőszakoltak, molesztáltak valakit, osztálytársat, gyereket, tanárt, fogyatékkal élőt. A földeket esők, hurrikánok, tornádók, földcsuszamlások sújtják.

Robbantanak, túsul ejtenek, lerombolnak és elfognak.

Mostantól senkit sem ismerünk test szerint-hangzott a központi gondolat.

Hogyan tudjuk ezt a hírekkel összeegyeztetni? **Két külön világban élünk?**

1. Jézus azt mondja magáról-**én vagyok** az Út, az igazság és **az Élet** –ezt hangsúlyoznám ki-az **élet nem állhat ellentétben az Úrral**, mert ha így lenne, meghasonulna ,és azt mondja az ige,az az ország,ami önmagával meghasonul, az elpusztul. De a világ még áll.
2. **Én vagyok az Út.** A bennszülöttek jobban értik ezt az állítást, a természettel harmóniában élő ember. Nincs szükségük külső neonreklámokra, fényekre, útjelző táblákra, orientációs térképekre, mert bennük van az út. Aki el van rejtve az Úrban, -én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővessző – az az Útban, az Úton van, nincs elveszett állapotban ebben a világban,csak értenünk kell kicsit a körülöttünk zajló dolgokat, hogy ne legyünk teljesen elbátortalanodva.
3. Megszoktuk, hogy elmegyünk a templomba, meghallgatjuk a vasárnapi istentisztelet. A hit hallásból van,és az **én ígém nem tér vissza hozzám üresen**-mondja az Úr-**hanem ez az élő és ható valami elvégzi a feladatát.** Mi jellemző az élő lényekre? Szaporodás, fejlődés, légzés, táplálkozás, helyváltoztatás. **Az ige mozog,** hisz nem zárható térbe, mihelyt olvassuk és mondjuk, szárnyra kell. **Szaporodik,** ha olvasom, máris annyifelé vált, ahányan hallották,- a Lélek által **lélegzik és pulzál** bennem, **növekszik** –megértem a lelki életem fejlődésével és mindig új és új jelentéssel bír. És **hat. Hat, ha rá hagyatkozunk,** más szóval bízunk benne és elhiszük, hogy Istentől küldött rendeltetése van az életünkben.

Mit kezdek ezzel a megkapott igével: konzerválom, magyarázom, vagy megélem?

A tanárok tudják, hogy kétféle fő tanítási módszer van: az induktív és deduktív:

Az első esetben felállítjuk a szabályt és vért izzadva sokszor, begyakoroltatjuk a gyerekekkel,1 egyen az helyesírás, két-ismeretlenes egyenlet, vagy múlt idő képzés az angolban. Sokszor így akarjuk megélni hitünket, tudom az aranymondást, vért izzadva mondogatom, de valahogy mégsem ül az életemben, nem csúszik simán.

A másik 'módszer', amikor a példa által szemléltetünk, és engedjük, hogy rájöjjön a gyermek, a tanítvány, így tanul meg cipőt bekötni, biciklizni, húst panírozni, palacsintamasszát bekeverni vagy kötni. Ezek mögött is van elmélet, de nagyon ritkán hívjuk elő és hivatkozunk rá.

Assissi Ferenc azt mondja: evangélizálunk és **néha még a szavainkkal is**- milyen egyszerű ez, megélni a másik előtt, amiben hiszek, de

EZT FIGYELMEN KÍVÜL HAGYJUK, pedig él és hat!!

4. Stanley Jones metodista testvérünk Indiában szolgált, és a következőképpen összegzi az Úr megismerésének lehetőségét az Út című filozófiai mélységű mindennapos áhítatos könyvében, a január 19-i gondolatkörben: (nem teljesen szó szerinti idézet következik)

Egyszer egy meredek hegyi ösvényen jöttem lefelé, tapogatózva a koromsötétben: egy hibás lépés bármelyik oldalról veszedelmet hozhatott volna rám. Lassú és fárasztó volt az út. ---

Amikor már megtettem az út felét, hirtelen felbukkantak a fények, megvilágosodott az ösvény. Nem volt szükség a tapogatózós módszerre, bizalommal haladhattam tovább a megvilágított úton. ---

Nem mondott egymásnak ellent a kettő, csupán annak az útnak a kétféle megközelítése volt.

A Szentírás is ezt mondja: a világ értelmes szemlélése által eljutsz a Teremtőhöz. (Rómabeliekhez írt levél)

Összegezve: van egy élő és ható alapanyag, az Úr igéje, és mindegy hogy az ige oldaláról kezded a maghíntést, (elmélet) vagy az életed olyan vonzó, hogy követni akarják. (gyakorlat) Csak kezd el élni!

Tehát azért jöttünk, mert evangelizálni, békéltetni szeretnénk. Hol is?

A „Nagyvilágban”?– Azt mondod: á, túl nagy falat, hol vagyok én Wesleyhez, Mandelához, Tőkés Lászlóhoz képest? Igen így gondolunk legtöbbször magunkra, kicsi vagyok én ehhez.

Valószínűleg ők sem nagyban kezdték, ismerjük Wesley útkeresést a naplójából, hallottunk Mandelát 28 évről, amit a börtönben töltött, és Tőkés László szemeink előtt vált azzá, aki.

A beljünk Krisztus által ültetett utat, igazságot és életet követték.

Talán „makrokozmoszunkban” –a szomszédságunkban, munkahelyünkön, egyesületeinkben, a gyülekezetben állunk ki és elő? – Á, magánügy, nem személyeskedem, nem tapintatlankodom, nem bántom meg. Még sokszor a gyülekezetemben sincs mit mondanunk.

Vagy attól tartunk, hogy nem elég hiteles?

Akkor talán a „mikrokozmoszunkban” –a saját fészünkben? Senki nem lehet próféta a maga hazájában (talán saját házában) Ránk nézve mennyire igaz ez?

Hát akkor igaziból hol is akarok, tudok, szeretnék fény és só lenni? Hol szeretnék békéltetni?

Az Isten –ember közti békéltetés abszolút felülről induló szándékú és kivitelezett folyamat, csak elfogadni kell.

Azt írja az ige, így kezdődik ez a felülről induló szándék és folyamat, hogy Jézus Krisztust maga előtt látva, Isten

NEM TULAJDONÍTOTTA NEKIK VÉTKEIKET.

Nem azt írja az ige, hogy nem történt semmi. Vétek van. Van szándékos vétek, vagy vétlenül elkövetett hiba, mulasztás.

De a nagyszerű dolog a megbocsátásban, hogy **bár Isten látja a vétket, mégsem tulajdonítja nekünk.** El tudja választani a bűnt és a bűnöst. Bár az ember szívének gondolata szüntelen gonosz, de nem ilyenek akar látni. Nem azt mondja: őstulajdonságod, mint a DNS-ed, vagy vércsoportod, hajad színe és mozgáskoordinációd. Belelát a második, harmadik, és negyedik ablakszembe. Látja azt is, amit más nem, amit én sem. Ott a vétek, meg kell bánnod, és meg kell vallanod, hogy megigazíthassalak. De lehántom rólad, mint héját a borsóról. **Nem marad rajtad örökké,** stigmaként, májfoltként. Megbocsátom, **vétek nélkülinek tulajdonítalak.**

Tudunk-e mi is így nézni a másokra? Tudom-e elkülöníteni az elkövetett, megvallott és megbocsátott bűnt az embertől, vagy pedig kényszeresen azonosítom, neki tulajdonítom, elválaszthatatlan tulajdonságként azt mondom: kutyából nem lesz szalonna?

Amikor ma elkezdünk az ember –ember közötti békéltetésről együtt gondolkodni, az emberi tényezőket vagyunk kénytelenek behozni, nem kerülhetjük meg őket.

Vajon ennyire egyszerű az ember-ember közti békéltetés? Lehetne, ha tudnánk ezt a gondolatot a szívünkbe vésní.

Van egy út és egy élet, ami önjáró – él és hat, fel kell ismerni és követni- ennyi.

Az egybegyűltekkal itt egy éneket énekeltünk. Keresd egy éneket kedves Olvasó, vagy tedd félre az újságot, hogy megemészhessed azokat a gondolatokat, amik eddig az olvasottak kapcsán felébredtek Benned.

szeptember 24.péntek délelőtt, II.rész

Olyan világban élünk, amikor egyházi szemináriumi anyag összeállítása kapcsán a Biblia, az evangéliumi könyvek, folyóiratok, kifejezetten nőknek szóló kiadványok, a konkordancia mellett az internet böngészőjét is használhatjuk. Ez tűnt a leggyorsabb és legátfogóbb módszernek. Amikor beütöttem a google keresőjébe ezt a kulcsszót: békéltetés, ezt dobta ki a gép: Kardos Gábor: A nemzetközi viták békés rendezése diplomáciai úton. Képzeltetek, nem ezt vártam. Valami jó felkészült baptista, erdélyi református, vagy akár katolikus dogmatikai, újhullámos hit gyülekezetbeli prédikációk mazsolázására voltam ráhangolva. De nem ez érkezett. Hanem helyette Kardos professzor, aki a Pázmány Péter Katolikus Egyetem tanára és számos kisebbségi jogvédő szervezet munkásságának ismerője, nemzetközi szaktekintély kézírata érkezett a 'légipostán'.

Ha valami, akkor a jogi nyelvezet távol áll tőlem, de kérjétek és adatik – ez adatott, hát elfogadtam. És képzeltétek, minden benne volt, előre gyártottan és csomagoltan, ami nekünk szólhatott. Azt gondolom, és hiszem, hogy a nyitott fülek és látó szemek ezt is jelentik: Isten előre gyártott üzenetét megérthetjük a hegyről lefelé botorkálva és lábainkkal tapogatózva a sötétben is, ott is, ahol nem várjuk: Az ELTE Állam és Jogtudományi Kar Nemzetközi jog tanszék vezető professzorán keresztül üzenhetett nekünk az Úr. Írásban tőle engedélyt kérve használhattuk anyagát.

Hallgassuk (olvassuk hát) figyelemmel. S bár a nagyvilág problémamegoldását hallgatjuk, akinek van füle a hallásra, beleképzelteti magát előre a kisebb életköreibe. Ez lenne a cél, hogy életköreinket szűkítve eszköztárunkat személyre szabottan bővítsük. A szeminárium nem előíró – preskriptív jellegű, hanem inkább svédasztal –szerű óhajt lenni: mindenki a maga élethelyzetére vértesződjön fel a feltöltekzés lehetősége alatt, és a 'hegyről ' visszatérve a hétköznapiakba, a saját területén, szomszédasszonyával, fodrászával, munkatársával, férjével, anyósával, családjával, gyermekével élje meg, amit megértett és elfogadott.

A következő kézirat kiindulási vázlatként használtuk fel, nem a nemzetközi jog megértése, elsajátítása, hanem a vastagon szedett igazságok, gondolatébresztők saját környezetünkbe való átemelése, érzékenyítése volt a cél.

A nemzetközi viták békés rendezése diplomáciai úton

Kézirat, nem terjeszthető és nem hivatkozható, csak oktatási segédanyagként használható.

© Kardos Gábor, 2010.

1. Miért keletkeznek konfliktusok az államok között?

Az államok között számos ok miatt keletkezhetnek konfliktusok. Az elmúlt századokban az uralkodó dinasztiák egymást keresztező trónkövetelése is sokszor vezettek háborúhoz, mint a spanyol örökösödési háború esetében, a tizennyolcadik században. Ütközhetnek politikai érdekeik és biztonsági igényeik, ahogyan a Kelet és a Nyugat között történt a hidegháború idején. Vitába keveredhetnek egy terület hovatartozása miatt, ez a helyzet Kasmír sorsát illetően India és Pakisztán között.

Napjainkban egyre fontosabbá válik az energiához való hozzájutás, ezért alakult ki konfliktus az Északi sark jégtakarójának olvadása nyomán a kőolajat és földgázt rejtő kontinentális talapzat felosztását illetően az érintett államok között. Egyes államok – így Irán vagy Észak-Korea – nukleáris fegyverekre támasztott igényét a környező államok és a Nyugat fenyegetésként élik meg. Kieleződnek a kultúrák közötti ellentétek, amelyek eredményeként a nyugati civilizációval való szembenállás terrorista támadásokhoz vezet, egyes államok tevékeny közreműködésével. **A kisebbségi jogok megtagadása** vagy szűkítése konfliktushoz vezet az anyaállam és a területi állam között, ahogyan ez Magyarország és Szlovákia között történt az elmúlt években. A fejlődés egyenlőtlenségének növekedése és a környezeti károk, elsősorban a Föld felmelegedése, pedig felvetik, hogy a jövőt **a migrációs konfliktusok** uralhatják.

Az államok konfliktusainak előbb említett okai **összefügghetnek az államok belső politikai rendszerével, illetve a nemzetközi kapcsolatok struktúrájában elfoglalt helyével**. Hiszen például a lakosságukat elnyomó államok a nemzetközi porondon is agresszívebbek, illetve a vezető hatalom hegemoniájának megkérdőjelezése, vagy az alárendelt pozícióból való kitörés kísérlete konfliktushoz vezet.

Az elkerülhetetlen változások aligha törhetnek utat a fennálló viszonyokkal való ütközés nélkül. **A konfliktusok, így a nemzetközi, is felszámolhatatlan társadalmi jelenségek, amelyek a fennálló körülmények megváltoztatásának eszközei**. Következésképpen, **nem** a nemzetközi konfliktusok megszüntetése a cél, hanem békés elintézésük. Ennek oka az, hogy a háborúk, és általában a fegyveres konfliktusok mérhetetlen szenvedést és pusztítást hoznak az emberiségre.

A béke hívei – a történelem során mindig és ádáz háborúk idején még inkább – abban reménykedtek, hogy humanista álmuk egyszer valóra válik. Voltak, akik abban bíztak, hogy a katonai technika fejlődése lehetetlenné és értelmetlenné teszi a háborúk megvívását. Ilyen illúziókat keltett a korábban elképzelhetetlen pusztításra képes fegyverek megjelenése, így a középkorban például azt hitték, hogy a számszerű feltalálása véget vet minden további háborúnak. Másokban az államok közötti kapcsolatok átalakítása alakított ki ilyen hitet, azt a gondolatot, hogy az államok közötti gazdasági és egyéb kölcsönös függések rendszerével a konfliktusok fegyveres megoldása nem fér össze. Mindezek a feltételezésekkel szemben azonban a nemzetközi kapcsolatokban semmiféle automatizmus nem jött létre a konfliktusok békés elintézésének garantálására.

A nemzetközi konfliktus esetén az adott államok közötti politikai kapcsolatok során **az ellentmondás, szembekerülés folyamatosan újratermelődik**. A Nemzetközi Bíróság a Nicaragua-ügyben a nemzetközi **vita fogalmáról** úgy nyilatkozott, hogy annak lényege: **egy állam a másiktól valamilyen meghatározott magatartást követel, amelyet az megtagad, vagy nem teljesít, illetve egymást kizáró követelések állnak fenn közöttük. A konfliktus válságba torkolhat, ez a legélesebb, de még politikai szakasz. A válság pedig háborúhoz, tehát a konfliktus fegyveres úton történő rendezésének kísérletéhez vezethet. A nemzetközi jog azt várja el az államoktól, hogy békésen intézzék el a nemzetközi vitáikat, azaz mindenképpen kerüljék el, hogy erre a szakaszra sor kerüljön, hiszen „a háború abszurd, mi több erkölcstelen, végül, nem is éri meg.” (Hylke Tromp)**

2. A viták békés rendezésének alapnormája

Az erőszaknak a nemzetközi kapcsolatokban korlátozni vagy abból kiiktató nemzetközi jogi normák logikus következménye, a konfliktusok békés elintézésének előírása. Ezért szerepel ez az előírás az 1928. évi Briand-Kellogg Paktumban, amely eltiltotta a háborút, mint a nemzeti politika eszközt, vagy az ENSZ Alapokmányában, amely tartalmazza az erőszak tilalmának alapnormáját.

Az ENSZ Alapokmánya 1. cikkének 3. pontja kimondja:

„A Szervezet összes tagjai kötelesek nemzetközi viszályaikat békés eszközökkel és oly módon rendezni, hogy a nemzetközi béke és biztonság, valamint az igazságosság ne kerüljön veszélybe.”

A viták békés rendezésének alapnormája amellelt, hogy az erőszak tilalmának logikus következménye, ki is egészíti azt, ahogyan a Nemzetközi Bíróság a Nicaragua-ügyben megfogalmazta. Tudni illik, ha erőszakkal tilos, akkor nyilvánvalóan békésen kell a konfliktusokat elintézni. A viták békés rendezésének követelményéből az is következik, hogy azt újra és újra meg kell kísérelni. Sikertelen rendezési kísérletek nem legitimálják az erőszakos megoldást. Ahogyan erre az ENSZ Közgyűlés Nyilatkozata az államoknak az Egyesült Nemzetek Alapokmányával összhangban lévő baráti kapcsolatait és együttműködését szabályozó nemzetközi jogi elvekről (2625) rámutat:

„A vitában félként érdekelt államok és más államok is kötelesek minden olyan cselekménytől tartózkodni, amely annyira kielezheti a helyzetet, hogy az a nemzetközi béke és biztonság fenntartását veszélyezteti” (...) A rendezés békés eszközeinek megválasztásában az államok szabadságot élveznek. A feleknek olyan diplomáciai vagy bírói vitarendezési módokat kell választaniuk, amelyek megfelelnek a vita körülményeinek és jellegének. A rendezés során – amint erre az ENSZ Alapokmány rámutat – úgy kell eljárni, hogy a nemzetközi **béke és biztonság, valamint az igazságosság ne kerüljön veszélybe**. Ez utóbbi követelmény azért került megemlítésre, mert az igazságosság és a béke fenntartása a rendezés során szembekerülhet egymással, és az előbbi félre tétele az utóbbi érdekében, fenntarthatatlan megoldást eredményez. Így történt 1938-ban, a náci Németország által kirobbantott csehszlovák válság során, amelyet lezáró müncheni egyezmény egyértelműen alárendelte az igazságosságot a béke fenntartásának.

Egy nemzetközi vita békés rendezése valamennyi érdekelt államon múlik. Így a viták békés rendezése alapnormájának csupán együtt tudnak megfelelni. Egy **érintett állam akkor teljesíti az abból eredő kötelezettségét, ha jóhiszeműen, a rendezés valódi szándékával eljárva, mindent megtesz annak érdekében, és természetesen tartózkodik az erőszaktól**, vagy az azzal való fenyegetéstől. Azaz, azt akkor sérti meg, ha szándékosan rosszhiszeműen eljárva visszautasítja a békés vitarendezés eszközeinek alkalmazását. Egy konkrét vitarendezési mód visszautasítása ugyanakkor még nem jelenti az alapnorma sérelmét, az viszont igen, ha szándékosan időhúzás vagy egyéb más cél érdekében vesz részt a békés elintézés megkísérlésében.

A viták békés rendezésének követelménye jó példája a nemzetközi közösség együttélése liberális értelmezésére, a liberális politikai filozófia hatásának a nemzetközi jogra. Tudni illik, arra az előfeltevésre épít, hogy a konfliktusok diskurzussá oldhatók.

3. Az államközi viták és a nemzetközi jog

A nemzetközi jogi szabályok, elvárásokat teremtve, erősítik az államközi kapcsolatok stabilitását, hiszen – normakövetés esetén – előreláthatóvá teszik a partner állam magatartását. A kiszámíthatóság csökkenti az érintett államok közötti súrlódás lehetőségét. A nemzetközi jog, amikor szabályokat állít fel, adott kérdésben kimerevíti az államok közötti egyetértést. Az idő múlásával azonban kikophat az egyetértés a szabály mögül, egyes államok érdekei megváltoznak. Ilyen körülmények közepette döntő jelentősége van a változások dinamikája és a stabilitás igénye közötti kényes egyensúly megteremtésének. A nemzetközi jog a fennálló jogi helyzetet védi, és csupán korlátozottan enged utat a változtatás igényének. A rugalmas stabilitás követelményéből inkább a második elemnek, a stabilitás megőrzésének felel meg. Jól mutatja ezt, hogy a nemzetközi szerződések joga alapján milyen nehezen lehet egy nemzetközi jogi kötelezettségtől szabadulni a szerződéskötés-kori körülmények alapvető megváltozására történő hivatkozással. Kétségtelen, hogy a status quo erőszakos megváltoztatásának tilalma a változást a legdinamikusabb, de egyúttal legpusztítóbb eszköztől fosztja meg.

A nemzetközi jog tudományában vitatott kérdés, hogy az államközi konfliktusok kettéválaszthatók-e jogi, illetve politikai konfliktusokra. Egy ilyen csoportosításnak az lenne az értelme, hogy az előbbiekkal a nemzetközi bírói szervek (a Nemzetközi Bíróság, illetve a választott bíróságok), míg az utóbbiakkal az olyan politikai intézmények, mint a Biztonsági Tanács foglalkozna, vagy egyéb diplomáciai úton kísérelnék meg a megoldásukat. A jogi és a politikai konfliktusok szembeállítás azonban hamis. A jog, mint Midasz király keze, mutat rá Hans Kelsen, arannyá változtat mindent, a jog mindenhez, amihez hozzáér, egyúttal jogivá is teszi. Így a jogi vetület minden konfliktus szükségszerű része anélkül, hogy annak lényegét adná. Az érintett államok maguk is hatalmi-politikai, illetve gazdasági konfliktusoknak tekintik a vitáikat, amelyeket saját érdekeik szerint szeretnének rendezni, és ehhez keresnek nemzetközi jogi érveket. **A nemzetközi jog nyelvként szolgál a felek között, azon kell kifejezniük az érdekeiket.** A nemzetközi jogi dimenzió legalábbis részben technikaivá oldhatja a vitát. E mellett, mivel a jog, és így a nemzetközi jog lényege sok tekintetben nem más, mint a különféle kommunikatív folyamatok értelmezése, nemzetközi jog a jogszerű/jogszerűtlen bináris kódja alkalmazásával hozzájárul a mögöttes **konfliktus érvelő diskurzus útján történő rendezéséhez.**

Hans Morgenthau szerint a konfliktus és a nemzetközi jogi szabályozás viszonya alapján az előbbi két nagy csoportra osztható, vitákra és feszültségekre. A vita jellemzője, hogy a felek álláspontja kifejezhető a nemzetközi jog keretein belül. Például, „A” állam egy nemzetközi szerződés megszegésével vádolja „B” államot. Ezzel a jogi igénnyel szemben „B” állam azt állítja, hogy nem történt szerződésszegés, mivel a szerződést először „A” állam szegte meg és „B” állam lépése jogszerűen alkalmazott represszália volt. Feszültség esetén viszont nem egy ellentét eltérő nemzetközi jogi értelmezéséről van szó, hanem arról, hogy az egyik fél fenn kívánja a fennálló nemzetközi jogi szabályozást tartani, a másik viszont annak megváltoztatására tör. Például az államok többsége az un. geostacionárius égi pályát – amely az Egyenlítő felett negyvenezer kilométerre található és különösen alkalmas műholdak elhelyezésre – a fennálló nemzetközi jogi szabályozás alapján mindenki által szabadon használható területnek tartja. Ezzel szemben az Egyenlítő alatt fekvő államok szuverenitásuk alá tartozónak nyilvánították, mert ezen az alapon díjat szedhetnének a használatáért. Tekintettel a nemzetközi jog rugalmasságára, az eltérő érdekek kifejezhetőségére a fennálló szabályozás keretei között, a vita a gyakorlatban sokkal gyakoribb.

Ha a vita bírói szerv elé kerül, akkor a döntés az esetek túlnyomó többségében a fennálló nemzetközi jogi helyzet alapján születik meg. Ha diplomáciai úton próbálják meg rendezni – például a felek közötti közvetlen tárgyalás vagy közvetítés révén – a nemzetközi jog szerepe más. Ezekben az esetekben a vitaalap, a kiindulópont szerepét tölti be, illetve érveket szállít a felek álláspontjának igazolására. A megoldásban csupán az egyik tényező, a gazdasági, politikai, pesztizs és egyéb szempontok mellett.

Az államok általában **előnyben részesítik a konfliktusok diplomáciai rendezését a bírói megoldással szemben.** Milyen okai vannak a nemzetközi jog alapján döntő, független és pártatlan intézményekkel szembeni gyanakvásnak? Elsősorban az, hogy **a döntés feletti kontrol átengedését az államok hatalmuk csökkenéseként értelmezik, ugyanis az ezen az úton objektívá, befolyásolhatatlanná válik.** A nemzetközi jog döntő szerepbe kerül, és a bírói eljárás a vitát kiszakítja a részes államok komplex viszonyrendszeréből. A döntés során egy bírói szerv nem értékelheti a két állam gazdasági kapcsolatainak jelentőségét, a közös szövetségi rendszeren belül a két államot ért külpolitikai befolyásolást, a két miniszterelnök közös pártcsaládoz tartozásából eredő hatásokat, és így tovább, csupán a nemzetközi jogi helyzetet. Az is fontos, hogy a nemzetközi konfliktusok diplomáciai rendezése mindig lehetőséget nyújt arra, hogy a kialakult megoldást mindkét fél kormányzata **győzelemként prezentálja** a hazai közvéleménynek. **Egy bíróság, még ha igyekszik is salamoni döntést hozni, akkor is, mindenképpen győztest és vesztest teremt,** és ez belpolitikailag kockázatos lehet az államok számára. A konfliktusmegoldás másik, a tárgyalás melletti fő diplomáciai formája, a közvetítés esetében pedig, az ilyen szerepet játszó nagyhatalom garanciákat adhat a rendezés stabilitásának megteremtésére, és szolgáltatásokat nyújthat a feleknek, amelyek kompenzálják az esetleges, a megegyezésből eredő veszteségeket. Ezeket egy bírói ítélet nem nyújthatja. Ugyanakkor a hidegháború befejeződése óta fellendülés tapasztalható a bírói vitarendezést illetően, amely nem annyira a rendezés feletti kontrol elvesztésétől való félelem csökkenésével magyarázható, mind inkább a nemzetközi joguralom eszméje iránti elköteleződés demonstrálásának szándékával függ össze.

4. A diplomáciai vitamegoldások csoportosítása

A diplomáciai vitamegoldások három csoportba sorolhatók, annak alapján, hogy harmadik fél részt vesz-e abban, vagy sem. A közvetlen tárgyalást csupán maguk az érintett államok folytatják. Az összes többi esetben valamilyen **harmadik fél is részt vesz a folyamatban.** Erre kerül sor **jószolgálat, közvetítés,** illetve a nemzetközi vizsgáló vagy **békítő bizottság** kiküldése esetén. Sajátos közeget jelent, ha a konfliktus egy nemzetközi szervezet vitarendezési eljárása elé kerül.

5. A közvetlen tárgyalás

Az érintett felek közötti közvetlen tárgyalás általában megelőz minden egyéb vitarendezést. Ennek egyik oka az, hogy minden formakényszer nélkül, külső befolyástól mentesen kerülhet rá sor. A másik ok az, hogy bár az alapkérdések világosak lehetnek diplomáciai jegyzékek útján is, mégis **egyes részletek csupán a felek közötti tárgyalás útján válnak egyértelműen tisztázottá.** Ha az ügyet bírói úton kívánják megoldani, a jogvita mibenlétét, és a **felteendő kérdéseket is, így kell tisztázniuk.**

A felek közötti tárgyalásba **minden a vitában érintett** államot **be kell vonni**. Ez azonban a gyakorlatban gyakran nem érvényesül, hiszen minél több állam vesz részt egy tárgyaláson, annál nehezebb a megegyezés. Fontos lehet a sikerhez a megfelelő magas szint, hiszen egyes kényes kérdésekben elért megoldást csupán egy elnök vagy egy miniszterelnök tud elfogadtatni a hazai politikai elittel, illetve közvéleménnyel. A felek közötti közvetlen tárgyalás, amint erről már volt szó, elméletileg **külső befolyástól mentesen zajlik**. Ez azonban sok esetben inkább fikció, mint valóság. Elsősorban a nagyhatalmak – különösen az Egyesült Államok – ugyanis, általános stabilitási, vagy valamilyen speciális érdekektől vezetve, nyomást gyakorolnak a felekre. Így például, a kilencvenes évek első felében, amikor Magyarország tárgyalásokat folytatott szomszédaival az un. alapszerződés ügyében, amelyek a kisebbségek védelmének kényes kérdését is magukba foglalták, a nyugati hatalmak igen erőteljes nyomást gyakoroltak a felekre. Egyértelműen kifejezték, hogy megegyezés nélkül nincs sem NATO, sem EU tagság.

A tárgyalásokat jóhiszeműen, a megegyezés szándékával kell az államoknak folytatniuk. Akkor felelnek meg a jóhiszeműség feltételének, ha úgy tárgyalnak, hogy annak legyen értelme, állapítja meg a Nemzetközi Bíróság az Északi tengeri kontinentális talapat elhatárolásának ügyében. Ez akkor áll fenn, teszi hozzá, **amikor a felek hajlandók változtatni a saját tárgyalási pozíciójukon**. Ha az állam bármintemű változást eleve kizár (**take it, or leave it**), akkor nyilvánvalóan rosszhiszeműen jár el. Ez azonban nem jelenti azt, hogy mindenben engednie kellene. Ami a tárgyalások stratégiáját illeti, jelentős különbség van a kétoldalú, és a nemzetközi szervezetek, illetve konferenciák keretében folyó tárgyalások között, hiszen az utóbbi esetben az államcsoportok (például az EU tagállamok) közös álláspontot képviselnek. Egy államnak általában készen kell állnia a konfliktus tárgyalásos rendezésére, de ez nem jelenti azt, hogy minden esetben azonnal így kell eljárnia. Ez azért van így, mert a elkészületlenség méltánytalan hátrányba hozná a tárgyalások során.

Az államközi tárgyalásoknak számos szimbolikus eleme lehet.

Így például, 1712-ben az utrechti békekongresszus előkészítése során a rendezőknek három nehéz kérdést kellett megoldania: a küldöttségek milyen időrendben lépjenek be a tárgyalások színhelyül szolgáló városháza termébe, majd milyen sorrendben foglaljanak helyet, és milyen alakú asztal mellett folytassák a konferenciát? Végül is a brit és a francia követ más és más ajtón keresztül, de egy időben lépett be, a kisebb hatalmak képviselői követték őket, és pontosan azonos időben foglalt helyett a kerek asztal mellett, amely estében nem merülhetett fel, hogy kié az úgymond alacsonyabb, illetve magasabb hely.

Amikor az 1970-es években, Párizsban, a vietnami háború lezárását szolgáló tárgyalásokra került sor, más összefüggésben, de az asztal formájának kérdése ugyancsak komoly problémát jelentett. A közvetítést végző Franciaország számára a négy tárgyaló fél, - az amerikai kormány, a dél-vietnami kormány, a dél-vietnami partizánok és az észak-vietnami kormány, - számára elfogadható alakú asztal kiválasztása okozott gondot. Az amerikai és a dél-vietnami kormány téglalap alakú asztal mellett kívánta a tárgyalásokat lebonyolítani, amelynek két hosszabb oldalánál, egymással szemben foglalt volna helyet az amerikai és a dél-vietnami kormány, illetve a dél-vietnami partizánok és az északvietnami kormány. Ezzel szemben az észak-vietnami kormány és a dél-vietnami partizánok ragaszkodtak a négyzet alakú tárgyaló asztalhoz. Ez az elhelyezkedési azt mutatta meg, hogy a feleknek eltérő volt a felfogása arról, hogy melyek a háborúzó felek. Az amerikai felfogás azt fejezte ki, hogy két háborús oldal van, továbbá, hogy a dél-vietnami partizánok nem egyenlő tárgyaló felek, mintegy csatolt részei az észak-vietnami kormánynak. A másik felfogás azt fejezte volna ki, hogy négy, egyenrangú tárgyaló fél foglal helyet a tárgyaló asztalnál. Amint sejtethető, a kompromisszumos megoldásul ebben az esetben is a kerek asztal szolgált, semleges formát biztosítva a felek részére. A kerek asztal két története azt meséli el, hogy az államok nemzetközi képviseletében mi az, amit a képviselőiknek meg kell jelenítenie. Ez két, olyan elem, amely szembekerülhet egymással. Az első történetben ez az állam nemzetközi rangja. Ez az elmúlt évszázadokban központi kérdés volt és érvényesítése különös diplomácia nehézségekhez vezetett. Egyébként nagykövetet is hosszú ideig csupán egy nagyhatalom küldhetett egy másik államba, csupán a második világháború után terjedt el ezzel ellentétes gyakorlat. (Azaz, ma már bármely állam megteheti ezt.) Ezért volt nemzetközi konferenciák sokat vitatott tárgya a diplomáciai képviselők sorrendje.

A második történetben pedig a főként a kisebb és a gyengébb fél számára fontos elv, az államok nemzetközi jogi egyenlősége következményeinek értelmezése kapott főszerepet. Ez az elv fokozatosan elvezetett a képviselők ábécé szerinti sorrendjének használatához. Így azután a gyakorlatban annak a nyelvnek a megválasztása biztosít némi mozgásteret, amelynek ábécé sorrendjét kívánják alkalmazni. Amikor sor került a Helsinki Záróokmány ünnepélyes aláírására, a Németországi Szövetségi Köztársaság kancellárja kizárólag a Német Demokratikus Köztársaság képviselője mellé lett volna hajlandó ülni, így kifejezve a német nép egységét, azt szimbolizálva, hogy egy német nép és két német állam létezett. Ezzel szemben az NDK ragaszkodott ahhoz, hogy ábécé sorrendben ül le, szuverén államiságát hangsúlyozva. A finn diplomácia megtalálta a megoldást, a leülési sorrendet a francia ábécé határozta meg, amelynek alkalmazása révén mindkét kívánság egyidejűleg teljesült.

A lényeg az, hogy **az államok képviselőinek magatartása mindig politikai üzenetet közvetít**. Amikor az Egyesült Államok elnökei a szovjet időkben sohasem voltak hajlandók arra, hogy a moszkvai vezetőkkel Rigában, Tallinban, vagy Vilniusban találkozzanak, azt fejezték ki, hogy az Egyesült Államok nem hajlandó a balti államok bekebelezését a Szovjetunió jogszerű területgyarapodásának elfogadni.

A felek általában, de csúcstalálkozó esetén mindig, előzetesen egyeztetett napirend alapján tárgyalnak. Így aztán nem volt véletlen, hogy amikor a kelet-közép európai kommunista rendszerek összeomlása idején, 1989 novemberében, George Bush amerikai elnök Mihail Gorbacsov szovjet államfővel küszöbönálló találkozájáról úgy nyilatkozott, hogy az teljes mértékben informális, azt a nemzetközi közvélemény nem hitte el. Egyébként az is előfordul, hogy a tárgyalások a napirendről történő megállapodásnál akadnak el.

Mivel egy konfliktus közvetlen tárgyalás útján történő rendezésének során komoly akadály lehet a diplomáciai kapcsolatok megszakadása, továbbá az, hogyha az egyik fél a másikat nem ismeri el legitim partnernek. Ez utóbbira példa a hidegháború idején a Német Demokratikus Köztársaságnak vagy a Palesztin Felszabadítási Szervezetnek a hosszú ideig tartó el nem ismerése.

A vitában érintett felek közötti közvetlen tárgyalására adnak lehetőséget a nemzetközi szervezetek fórumai, akár az odaérkező delegációk vagy az állandó képviseletek szintjén. Nemzetközi jogi értelemben azonban a nemzetközi szervezetében folytatott konzultáció azonban nem

jelenti a felek közötti közvetlen tárgyalás kötelezettségének kimerítését, amint ezt a Nemzetközi Bíróság a Dél-Nyugat Afrika ügyben megállapította.

A felek közötti tárgyalás különleges formákat is ölthet, például olyan esetben, ha arról sajátos technikai megoldás gondoskodik. Ilyen például az eredetileg az orosz (eredetileg szovjet) – amerikai forródót, amely a nukleáris fegyverek kilencvenöt százalékát birtokló két állam vezetésének közvetlen konzultációját teszi lehetővé.

A nemzetközi tárgyalások sajátos szabályok szerint folynak az államközi konferenciák keretében. A konferencia diplomácia esetén döntő jelentősége van a támogatók megnyerésének, a tervezetek készítésének, a külön tárgyalásoknak.

6. Jószolgálat és közvetítés

Jószolgálat nyújtása esetén egy harmadik állam kétféle szolgáltatást nyújthat a vitában érintett államoknak. Egyrészt, **meggyőzheti a vonakodó feleket, hogy tárgyalóasztalhoz üljenek. Másrészt, rendelkezésre bocsáthatja** egy kormányüldülőt, vagy egyéb arra alkalmas helyet – mintegy **semleges környezetet nyújtva – a tárgyalások zavartalan lebonyolítására. A jószolgálat azonban nem terjed ki a tárgyalásokban való részvételre. Közvetítés estén a harmadik állam az említett két szolgáltatás mellett az érdemi tárgyalásokban is részt vesz.**

A jószolgálat és a közvetítés közös szabálya, hogy felajánlása **nem barátságatlan lépés, és nem beavatkozás a vitában érintett államok ügyeibe.** A jószolgálat vagy a közvetítés elfogadásával az érintett felek elismerik, hogy a vita legitim nemzetközi kérdés. Ugyanakkor, az ilyen ajánlatot vissza lehet utasítani, különösen, ha a visszautasító fél szerint harmadik állam a konfliktusban nem tekinthető pártatlannak. Ilyen minősítést a közvetítést végző, vagy erre ajánlkozó állam önkényesen is megkaphat.

Napjainkban egyre többször fordul elő, hogy belső konfliktusban is igénybe vesznek az ügyben pártalan államot közvetítőként. Srí Lanka 2000 januárjában kérte fel Norvégiát a béke közvetítőjének szerepére Srí Lanka kormánya, és a Tamil Eelam Felszabadító Tigrisei (LTTE) nevű militáns szervezet között. Akkor rövid időn belül sikerült tető alá hozni egy ideiglenes fegyverszüneti megállapodást, mely 2002 februárjától volt érvényben. Több mint másfél évtizede tart a függetlenedésért harcoló tamilok és a szingalézek közti fegyveres konfliktus, a tűzszüneti megállapodást hivatalosan 2008 januárjában mondta föl a kormány, miután a tamil tigrisek egyre gyakrabban megszegték az abban foglaltakat. 2009 áprilisától azonban Norvégia nem folytathatja közvetítő szerepét. A döntést az után hozták a szigetország vezetői, hogy a tamil tigrisek norvégiai támogatói betörték a Srí Lanka-i nagykövetség épületébe Oslóban, de letartóztatásuktól a norvég hatóságok Srí Lanka külügyminiszterének hivatalos kritikája ellenére eltekintettek. Sri Lanka külügyminisztere szerint mivel Norvégia nem teljesítette a követségi épület védelmére vonatkozó kötelezettségeit, s így nem alkalmas többé arra a szerepre, hogy a polgárháborút lezárni igyekvő békefolyamatok részese legyen. Colombo sérelmezte azt a norvég telefonbeszélgetést is, ami a tamil tigrisek vezetőjével folytattak a humanitárius katasztrófa veszélyeiről.

A közvetítő a tárgyalások során a megoldás érdekében tett javaslatait nem köteles indokolni, ugyanakkor eljárása során **pártatlannak kell lennie.** A felek nem nemzetközi jogi **íránymutatást várnak tőle.** A közvetítő feladata olyan javaslat-csomag összeállítása, amely elfogadható a felek számára, és ennek érdekében, az egyik fél számára előnyös elemeket, a másik félnek kedvező felvetésekkel kompenzálja. A közvetítő akkor jár el ennek a követelménynek megfelelően, ha a vita során változó koalíciókat alkot a szembenálló felekkel. A közvetítő javaslatait a vitában érintett felek elutasíthatják. Ugyanakkor a közvetítés egyik előnye, hogy **egy pártatlan féltől érkező javaslatot könnyebb elfogadni.** Ugyancsak ez a helyzet, ha a másik oldal javaslatát a közvetítő is támogatja. Ezt megkönnyíti, hogy a közvetítő általában könnyebben meggyőzhető. A közvetítő, arra az esetre, ha az általa támogatott megoldást a felek elfogadják, kiegészítő szolgáltatásokat nyújthat, pénzügyi segílyt, a végrehajtás ellenőrzését, stb. Mindez lehetőséget teremt a közvetítő állam számára, hogy saját érdekeit is érvényesítse.

Mind a jószolgálat, mind a közvetítés esetén alapvető kérés az azt végző tekintélye. Ezért gyakran nagyhatalmak, illetve nagy tekintélyű személyek vállalkoznak arra. 1973-ban francia jószolgálat nyomán indultak meg az indokínai háború lezárásához vezető tárgyalások. 1978ban, Camp Davidban amerikai közvetítés vezetett el az egyiptomi-izraeli békeszerződéshez, csakúgy, mint 1995-ben Daytonban a délszláv háborúk addigi szakaszának a befejezéséhez. Ugyancsak 1978-ban Chile és Argentína között a Beagle csatorna ügyében a pápa – valójában Antonio Samoré kardinális – közvetített. II. Erzsébet brit királynő többször közvetített sikerrel egyes nemzetközösségi államok vitájában. Számos alkalommal látott el ilyen feladatot az ENSZ Főtitkára. 2008-ban Németország közvetített Grúzia és Oroszország között, az abház és a dél-oszét kérdésben, majd a kirobbant orosz-grúz háború lezárása érdekében Franciaország vállalt ilyen szerepet.

Amikor egy nagyhatalom vállalkozik közvetítői feladatra ez gyakran lehetőséget teremt a számára, hogy saját érdekeit is érvényesítse. Amikor a Szovjetunió 1965-ben közvetített India és Pakisztán között a kasmíri kérdésben, nyilvánvalóan stabilizálni kívánta déli határait és csökkenteni akarta a kínai befolyást. A nagyhatalmak közvetítése azért lehet könnyebben eredményes, mert ők valóban képesek garantálni a rendezés végrehajtásának ellenőrzését, illetve mintegy megjutalmazhatják az együttműködő feleket. Ahogyan az Egyesült Államok tette Egyiptommal és Izraellel, az 1978. évi Camp David-i békeszerződés aláírását követően, komoly gazdasági segítséget nyújtva az aláíró államoknak.

A közvetítés aligha számíthat sikerre olyan esetekben, amelyekben annak eredményeként az egyik félnek fel kellene adnia alapvető célját és ellentételezéseként igen keveset remélhet. Ez volt a helyzet, amikor az ENSZ Főtitkára próbált közvetíteni Irak és a nemzetközi közösség között – amelynek a nevében az ENSZ Biztonsági Tanács már szankciókat rendelt el vele szemben – Kuvait lerohanását követően, 1990 őszén. Iraknak tudni illik feltétel nélkül ki

kellott volna vonulnia Kuvaitból.

7. Kivizsgálás és békéltetés

Előfordulhat, hogy a részes államok között **nem csupán egy esemény következményeinek megítélésében áll fenn vita, hanem abban is, hogy valójában mi történt.** Ilyenkor fordulhatnak a kivizsgálás (ténymegállapítás) eszközához, küldhetnek ki erre a célra egy bizottságot. A vizsgáló bizottság jelentése a megtörtént eseményekről főszabály szerint kötelező a felekre. Ha békéltető (egyeztető) bizottság felállítására kerül sor, az ilyen testület, amellet, hogy a tényeket is igyekszik feltárni, javaslatokat is tesz a vita rendezésére. Főszabály szerint a ténymegállapítás kötelezi a feleket, míg a megoldási javaslatok, nem. A gyakorlatban előfordul, hogy az egyik érintett fél csupán akkor hajlandó belegyezni a vizsgáló vagy a békéltető bizottság kiküldésébe, ha a testületek ténymegállapítása sem kötelező a felekre.

A békéltető bizottság elsődleges feladata a megegyezést szolgáló javaslatok kidolgozása. Ez azt jelenti, hogy előfordulhat, hogy a ténymegállapítást ennek érdekében nem viszik végig. Ezt történt az 1958-ban kiküldött békéltető bizottság estében, amely Ben Barka algériai politikus és négy társa marokkói repülőgépének francia eltérítésének ügyével foglalkozott.

A vizsgáló bizottságok működését 1899-ben és 1907-ben Hágában kötött egyezményekben szabályozták. Az utóbbi egyezmény részletes szabályokat állapított meg az összetétel tekintetében (a felek által delegált egy-egy tag mellett három pártatlan tag) és a bizonyítás felvételét illetően. 1825 és 1840 között közel kétszáz kétoldalú szerződés született békéltető bizottságok felállításáról a felek közötti vita esetére. Az 1928-ban született, és 1949-ben módosított Általános Akta összetételei és eljárási szabályokat állapított meg a békéltető bizottságok számára. Az ENSZ Közgyűlés 50/50. határozatában modell megállapodást dolgozott ki a békéltető bizottságok létrehozásának segítésére.

Az első nagy jelentőségű ügy, amelyet vizsgáló bizottság segítségével oldottak meg a Dogger Bank-i incidens volt, orosz hadihajók tévedésből angol halászhajókat süllyesztettek el, majd elhagyták a helyszínt. Az ügyben eljáró vizsgáló bizottságra francia diplomáciai erőfeszítések nyomán hozták létre. 1961-ben vizsgáló bizottság tisztázta Dánia és az Egyesült Királyság számára, hogy pontosan mi történt a Red Crusader hajóval, amelyet egy dán hadihajó illegális halászat miatt feltartóztatott, a letartóztatott legénység azonban kiszabadította a hajót, amelyre aztán tüzet nyitottak. 1980-ban Izland és Norvégia békéltető bizottságot állított fel a Jan Mayen sziget körüli kontinentális talapzat megosztásával kapcsolatban. A testület a felektől azt az utasítást kapta, hogy javaslatai elkészítése során vegye figyelembe Izland gazdasági érdekeit, illetve a földrajzi és geológiai tényezőket. Ez az utasítás jól mutatja, hogy a közvetítéshez hasonlóan békéltetés esetén sem nemzetközi jogi iránymutatást várnak a kiküldött testülettől. 2000-ben Magyarország és Románia a tiszai ciánszennyezés kapcsán küldött ki nemzetközi szervezetek szakértőivel erősített vizsgáló bizottságot.

Vizsgáló bizottságokat gyakran küldenek ki nemzetközi szervezetek is, annak érdekében, hogy egy-egy az érdeklődés homlokterébe került eseményről objektív képet kapjanak. Így járt el például a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) az 1983-ban a Szovjetunió felett lefőtt dél-koreai polgári repülő ügyében, vagy az Európai Parlament az európai titkos CIA börtönök kérdésében.

8. A nemzetközi szervezetek eljárásai

A nemzetközi szervezetek egyik feladata, hogy közreműködjenek a tagállamok közötti konfliktusok rendezésében.

Az ENSZ Alapokmány VI. fejezete alapján így jár el a Biztonsági Tanács. A BT hivatalból vagy egy tagállam indítványára, minősített többséggel, ajánlást tesz a konfliktus rendezésére, amelyről úgy taláta, hogy elhúzódása veszélyezteti a nemzetközi béke és biztonság fenntartását. A BT figyelmét egy konfliktusra a Főtitkár is felhívhatja. Maguknak az érintett államoknak is kötelezettsége, hogy viszályukat a BT elé terjesszék, ha az Alapokmány 33. cikkébe foglalt rendezési módokkal azt megoldani nem tudták. (A 33. cikk valamennyi lehetséges diplomáciai és bírói vitarendezési módot tartalmazza.) Ha konfliktus kisebb jelentőségű, a nemzetközi békét és biztonságot nem veszélyezteti, akkor azzal BT valamennyi érdekelt fél kifejezett kérelmére foglalkozhat.

A BT ajánlhatja a 33. cikkbe foglalt eszközök igénybevételét, de egy konkrét eljárást is. Elsősorban a tárgyalásos rendezésre szokta a felek figyelmét felhívni, de az Égei tengeri kontinentális talapzat miatti vitában, Görögországnak és Törökországnak az ENSZ Nemzetközi Bíróságához fordulást ajánlotta. Ugyanakkor a BT az ügy érdemére vonatkozó rendezési elveket is javasolhat a feleknek. A legismertebb a 242. határozat, amely 1967-ben, a hatnapos arab-izraeli háború után előállt közel-keleti helyzet rendezésének elveit rögzítette. A nemzetközi jogilag nem kötelező határozat érdekessége, hogy az idő múlásával azt a vonalat, amely mögé az izraeli hadseregnek vissza kellett vonulnia, egyre inkább Izrael legitim határának tekintik. A BT szavazása során a vitában érintett tagnak kötelező módon tartózkodnia kell, némely esetben azonban ezt a szabályt nem tartották be. Így történt például a Lockerbie incidens kapcsán. 1988-ban a felett a skóciai város felett robbant fel terrorista merénylet következtében egy amerikai utasszállító repülőgép. Az Egyesült Államok és az Egyesült Királyság Líbiát tette az ügyért felelőssé. Amikor a BT a VI. fejezet alapján foglalkozott a konfliktussal a BT említett két állandó tagja részt vett a döntéshozatalban, amit a többi tag nem kifogásolt.

Az ENSZ Közgyűlés, ha kérdés nem szerepel a BT napirendjén, akkor egy nemzetközi viszály szintén ajánlást tehet. A regionális szervezetek az érdekelt államok felkérésére, vagy a BT kezdeményezésére foglalkozhatnak egy nemzetközi viszályal. Tevékenységükről tájékoztatniuk kell a BT-t. Az olyan regionális szervezetek, mint az Amerikai Államok Szervezete, vagy az Afrikai Unió eljárásokat folytatnak a tagjaik közötti viták békés elintézésére érdekében. Az Amerikai Államok Szervezetét a Bogotai Paktum egészíti ki, amely részletes szabályokat állít fel a tagállamok közötti viták békés elintézésére. Ezt azonban a gyakorlatban nem használják, helyette ezzel a kérdéssel foglalkozó kiegészítő szerveket hoztak létre. Az Afrikai Unió Alapokmányát kiegészítő jegyzőkönyv többek között a közvetítéssel és a békéltetéssel foglalkozik. Számos esetben állítottak fel ad hoc bizottságokat is a viták rendezésére. Az Afrikai Egységsszervezet – az Afrikai Unió elődje – mindig következetes volt abban, hogy a tagállamok függetlenségkor elnyert határai sérthetetlenek. Az Európai

Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) eljárásai közül a La Valetti mechanizmus (1991) a békítéssel, a Genfben kötött szerződés a békítéssel és a döntőbíráskodással foglalkozik (1992).

A hidegháború utáni konfliktusok megoldására tett kísérletek azt mutatják, hogy az államközi viták békés rendezésében nagy jelentősége van a nemzetközi jogi legitimitásának, amelynek forrása a BT. Fontos tanulság az is, hogy a nemzetközi intézmények akkor képesek hatékonyan közreműködni az államközi viták békés megoldásában, ha **a tagállamok, elsősorban a nagyhatalmak, nem rejtőznek el**

mögéjük, maguk előtt tolva szervezeteket, hanem élnek az intézményi keretekben biztosított lehetőségekkel, és vállalják azok következményeit.

Testvéreim, a délelőttöt folytassuk azzal, hogy megnézzük: mennyire vihetők át a törvényszerűségek szűkebb környezetünkre. Hol töltjük napjaink, életünk minőségi idejét? Oszatlan figyelmünket és fegyelmünket?

Időnk érdemi, hatékony nagy részét a munkahelyünkön, kollégák, felettesek és beosztottak szövevényében töltjük. Hazamegyünk este az otthonunkba, ami egy lakópark, lakónegyed, tanyavilág, nagyvárosi panel életközösségében van, a szomszédság hálójába beágyazottan, akiket vagy ismerünk, vagy nem.

Vasárnap elmegyek a gyülekezetembe, ahol vagy vannak súrlódások, egyet nem értések, félreértések, vagy már megvalósult a teljes harmónia világa. Ha ennyi életközösség még nem elég, eljárak énekelni egy kórusba, sportolni egy egyesületbe, vagy SZMK szülőként aktív vagyok a gyermekem intézményesített élethátterében.

A következő kérdéseket használtuk fel bevezetőként:

1. Miért keletkeznek konfliktusok az államok között?

És miért keletkeznek konfliktusok a fent említett helyszíneken, életterekben? Van esetleg itt is **'trónkövetelés'**? **Sérül-e a békére, biztonságra, erőszakmentességre irányuló törekvésem? Mik a konfliktusok okai egy munkahelyen, egy érdeklődési kör alapján szerveződő csoportban, egy gyülekezetben? Szedjük össze néhány dolgot: - ki a nagyobb, fontosabb, kinek a szavára hallgatunk? Területi, kisebbségi jogok, mire alapozva?**

Igen, követeljük a trónt, a minket megillető pozíciót a hierarchiában. Szeretném, ha békén hagynának, hogy dolgozhassak, és örülnék, ha mindig biztonságban lehetnék, nem kellene aggódnom, hogy elveszítem a munkahelyem, az egészségem, a mások szimpátiáját. És ha ezt vágyom, akkor méltó, hogy a másoknak is megengedjem ezeket a vágyakat, és itt kerülünk néha konfliktusba, vagy kerülnek szemem előtt konfliktusba harmadik személyek, akik nem a lukácsi normához tartják magukat: Amit szeretnétek, hogy az emberek cselekedjenek veletek, azonképpen cselekedjete ti is velük...

2. Milyen az állam belső struktúrája, rendszere? Elnyomó, agresszív?

Milyen az én probléma megoldó, konfliktus kezelő struktúráim? Van-e egyáltalán? Érzem-e fontosságát, hogy ne a negatív érzés, az összeszorított fogsor, az ökölbe szorult kéz, a gyomorba és zsigerbe leszorított indulat legyen a kiindulási alap, a másik felé irányuló attitűdöm? A munkahely, szomszédság, a gyülekezet saját érdekem érvényesítésének helyszíne, vagy a jóhiszemű, minden felet meghallgató konfliktuskezelés színtere, s ez áll előtérben? Személyes belső rendem, és a szóban forgó szervezet sugárzik-e kifelé >követnivaló rendet, tiszteletet, alázatot közvetít, mint magasabb rendű? Vagy terrorral, totalitárius rémuralommal, kézi vezérléssel próbálunk rendet rakni, quasi békéltetni?

3. Hallottuk, olvastuk: A konfliktusok létrejötte önmagában nem baj, a változás eszközei ezek. Arra kell ügyelni, hogy ne a feszültség **ne a válság és háború irányába mozduljon el, hanem DISZKURZUSSÁ, PÁRBESZÉDDÉ finomítsuk.** Van-e vita kulturám? Tudom-e, mit jelent indulatok nélkül **érvelni**, s objektívan mérlegelni, a másikat magamnál különbnek tartva meghallgatni? Gondold bele magad, kedves Olvasó a munkahelyi feszültségedbe, a családi összezörrenésedbe, a gyülekezeti nézeteltérésedbe.

Van vita-kulturád? Vagy azt tanultad, a békeesség kedvéért (látszólag) túrsz, és közben érzékenyen érintett valami, meg vagy bántva, sértődöttség lett a dologból, sőt akár majd felrobbansz? Megtanulunk-e valamikor higgadtan, józanul, objektíven –tárgyilagosan kezelni helyzeteket, elmondva, hogy mi az, ami fáj, de behelyezkedve a másik nézőpontjába is? A közeledést keresve és nem a magam igazát hajtani, mint a perces?

4. A nemzetközi jog a közös nyelv az államok között.

És az ember-ember közti kapcsolatokban? Mi a közös alap és a felek számára egyértelműen értelmezhető csatorna? Használom-e a szeretet nyelvét, ami cselekedetekben megnyilvánul? Érti-e a másik az én szeretet nyelvemet? Megtanultam 'idegennyelvként' az övét (>>az öt szeretet nyelv...)

Fejzd ki, hogy nem tulajdonítd neki vétkét. Ismétlem, lehet, hogy volt vétek, de el tudod választani az embertől, adsz neki egy második esélyt. Megbocsátasz, kiengesztelődsz, lehet, hogy más alapra helyezed a kapcsolatod, más hőfokra, de minőségileg javítani akarod a kapcsolatot. A te döntéseden múlik, kell a jóhiszemű rendezni akarás. Magától nem történik meg.

Felkelünk és elvisszük gyerekeinket az iskolába, utána irány a munkahely. Ott vagyunk este 4-5-6-ig, jöhet a második műszak: főzés, lecke- kikérdezés, vasalás.

Eljutunk időnként fodrászhoz, orvoshoz, szomszéd nénival beszélgetünk, postára, bankba, rendőrségre, szülői értekezletre stb. stb.

Életterek, élethelyzetek, simán, vagy néha bukkanókkal. **Emberarcú probléma-okozók, mert máshogy éreznek, akarnak, gondolkodnak, érvelnek.** Hogyan szolgálom ebben a helyzetben a békességteremtést? Ráhagyom, elmenekülök, ütközöm, konfliktus-kerülő, vagy konfrontálódó típus vagyok? Mi az ige útmutatása? És hogyan igenel erre az élet?

5. A szabályok ismerete és betartása kiszámíthatóvá teszi a partner magatartását.

Nagyon egyszerű, de nagyon fontos alapgondolat. Tudom, hogy mi a közös normarendszer, tartom magam hozzá, és abból indulok ki, hogy a másik is tartja magát ezekhez az írott, vagy íratlan szabályokhoz.

Vannak szabályrendszereink, mert kaptunk, adatott közös erkölcsi norma-alap. Ha mindenki tartja magát ehhez, nem sérül sem az ő joga, sem a másiké. A **TÍZ parancsolat**, nem mint korlát és lesújtó törvény kellene, hogy részünk legyen, hanem mint szociális, ember-emberközti társadalmi normatíva. Tudom, én hogyan viselkedem, és számítok arra, hogy a másik is hogyan fog viselkedni.

Létezett idő, és kor, pl. a korai középkor, a keresztes lovagok kora, vagy később az úriemberek kora, amikor az adott szó a gentlemens' agreement elég volt, nem kellett írásos szerződés, és - létezett társadalmi elfogadottság, amikor a szó még azt jelentette, amit, és amikor a szószegőt általános kirekesztettség sújtotta. Hiszem, hogy a magyar átlagember is eljuttatható oda, hogy nem azért cselekszik erkölcsileg helyesen, mert fél a büntetéstől, hanem mert belső igényévé vált. Nagy nekünk keresztyén embereknek e tekintetben a személyes felelősségünk.

6. A bírói, közvetítői, jószolgálati és békéltető folyamatokat górcső alá véve:

Ismerjük a polgári pereket-salamoni ítélezésről is hallunk. Néha elkerülhetetlenek a bírói tárgyalások Szükség van néha a 'fazekas' kezéből ilyen tapasztalatra, ha másképp nem értem meg a 'tanítást' és 'vezetést', de a folyamatos szétesés és ütközés nem biztosít életteret arra, hogy kifejlődjek, kimunkáltassék bennem az, amire elhívtam.

A civil élet is előnyben részesíti a peren kívüli megegyezést. Mit mond az ige a bonyolult dolgaink rendezéséről? Ha gondod van egy testvéreddel, hívd félre, beszélj meg vele négy szemközt, ha nem megy, hívd tanút, egyet-kettőt, egy 'bizottságot'. Az ige szelíden kézen fog, vezet és tanít, hogyan is kellene csinálnunk, nekünk, tökéletlen önérvényesítő, önszerető embereknek. **Fedd, hívd tanút....ez a közvetítés.** Az egyéni élet szintjén is előnyösebb a win-win pozíció, ahol a tatamiról nem megvert, megalázott, legyőzöttként kerülök ki, lelkileg összetörve, romjaimban sérülten, hanem azzal a tudattal, hogy

nézeteltérés, bántódás volt, de lehet túljutni ezen, úgy, hogy mind a két fél ember maradhatott a saját és a másik szemében .

Amikor eljutottam arra, hogy megbékéltem Istennel és megbékéltem önmagammal, környezetemmel, akkor tud Isten arra használni, hogy oldódó, jó ízű só, világító, fényt sugárzó mécses, fáklya, és a békéltetés eszköze legyek.

7. **Képes leszek tárgyalást vezetni: jóhiszeműen, a megoldás szándékával, hogy a kisebb, gyengébb fél jogai se sérüljenek.**

Mennyire fontos Kardos tanát úr szava, a civil éltől hozza, de az Ige csendül ki belőle: jóhiszeműen, a megoldás szándékával. Néha odamegyünk, úgy teszünk, mintha békülni akarnánk, de csak a saját igazunkat hajtjuk, nem hallunk meg mást. Csórlátás. Nem látunk túl a saját megbántottságunkon, makacsul ragaszkodunk saját álláspontunkhoz. Lépj egy lépést hátrébb, szélesebb lesz a látószöved, azt is meglátod, amit a veled szemben álló nem tud, vagy nem akar megfogalmazni. Hirtelen leeshet egy tantusz, és engedhetsz. A megbocsátás lépcsőfokairól délután beszélünk részletesebben.

Van egy mondás, vagy **megszox vagy megszöx**, a makrokozmoszból lehet menekülni, helyszínről helyszínre, másik munkahelyre, másik gyülekezetbe, másik lakóhelyre. Lehet, csak nem nagyon érdemes, mert az a helyzet, hogy a szőnyeg alá söprés, és a feloldatlan, megoldatlan konfliktusok mélyen belénk rakódnak és lehet, hogy akkor robbannak, amikor már nem is számolunk velük. Egy betegség, egy idegösszeroppanás, és értetlenül állunk szembe a helyzettel. Ami napvilágra kerül, a kifakadt kelés gyógyulhat meg teljesen.

A mikrokozmoszunkból, a családból nem szoktunk elmenekülni, vagy ha igen, vissza kell térnünk, hogy azokká válhassunk, akiké rendelt az Úr(Is Jákób, Is József, Is Mózes, Is a tékozló fiút) Hogyan is zajlik eza folyamat, legyen a holnapi előadás meglepetése, de röviden, amit a szüleink nem tudtak kifaragni belőlünk azt elvégzik testvéreink, gyermekeink. Boldog az az ember, aki nem rugódozik a családi ösztöke ellen!

8. A 'hierarchiában' találd meg, **ki az a személy, akivel valóban, érdemben meg kell beszélned a konfliktust. A sok szociális szereped közül keresd meg, melyik a másik félhez vezető híd.** József nem Egyiptom alkirályaként ismerteti meg magát testvéreivel, hanem azt mondja: én vagyok az a ti testvéretek. Egyenlővé teszi magát velük, nem felülről beszél le hozzájuk. Tudsz így beszélni a kollégáddal, a beosztottaddal, a házastársaddal, a gyerekeddel? Magatoknál különbnek tartjátok.....
9. A békéltetésben **eszközök vagyunk**, ami nem barátságtalan lépés, tehát baráti ha úgy tetszik **felebaráti lépés**. Nem érdek a mozgató rugó, hogy te mit nyersz az ügyön, a hírneved, a dicsőséged hízik-e.
10. A cél :megegyezést szolgáló javaslatok kidolgozása

Hallottuk: elengedhetetlen és fontos, szinte **nélkülözhetetlen a közvetítést, békéltetést végző személy tekintélye. A tekintély nem olyasmi, amit kiküzdött, megveszek, megszerzek. A tekintélyem adatik, kimunkáltatik, így magyar nyelven is szenvedő szerkezetben.** A hitelességem szoros, egyenes arányban áll azzal, hogy a Szentírást mennyire tekintem abszolút tekintélynek, kiindulási pontnak az életemben. Kétkedőn boncolom, (és ezt a bizonytalanságot, kicsinyhitűséget látja rajtam a másik is,) vagy hagyom, hogy megfejtse önmagát. Sóvárgom-e a mélyebbre benned-et?

Visszakanyarodtunk ahhoz a gondolathoz, hogy prédikálunk. Életünkkel. És néha szavainkkal is.

Ha tekintélyként tisztelem életemben való eligazodásomban a Szentírást, ez nem csak nekem jó, hanem példa másoknak is.

További házi feladatként otthoni ismétlésre, csoportos megbeszélgetésre és megélésre ajánlott olvasmány:

Lélek gyümölcsei
Szeretet himnusza
Péter-és Pál család és gyülekezeti viselkedés javaslatok

Előttünk élő és járó nagyjaink mind-mind azt akarták átadni, hogyan tudnák az ember-ember közötti kapcsolatokba beágyazott földi életünket a békés egymás melletti életen túl az egymást meggazdagító élettárrá is segíteni.

A délutáni kiscsoportos beszélgetések úgy szerveződtek, hogy a következő témakörökben a „Lydia, keresztyén magazin nőknek” c. lapból válogatott újságcikkek szolgáltak kiindulási alapul, és 3-4-5 fős csoportok alakultak, érdeklődési körnek megfelelően.

A címek a teljes felsorolás igénye nélkül:

Munkahelyi konfliktus kezelés
Hogyan viselkedünk mi, keresztyén nők?
Gyülekezeti szeretetlen viselkedés
Népek közötti megbékélés: deportált zsidók és osztrák kisváros
Változó kor – konfliktus magammal
Férfiak és nők probléma megoldásának eltérő megközelítése
Az imádkozás ereje

A péntek este másfél óráját a Lydia 32.számában olvasható „Megbocsátok, mert nekem így jó” c. cikke alapján fórum beszélgetésre szántuk.

Alapgondolatokként, saját magunk megbocsátását gyakorolandó és másoknak hasznos segítségnyújtásként a következő pilléreket raktuk le:

Lydia: keresztyén magazin nőknek III. évf.5. szám

D.Easterday: Nem érdeemled meg – de: megbocsátok neked, mert nekem így jó! (rövidített változat)

Mindegyikünknek van múltja, - egy teli raktár, tömve jó és rossz emlékekkel, melyek hatással tudnak lenni jelenlegi életünkre. Bármi is történt veled, Isten olyan állapotra akar eljuttatni, hogy a múlt negatív dolgai tovább már ne befolyásolhassák negatívan a jelenedet és a jövődet. **A komoly sérülések nem egyszerűen a semmiből jönnek, hanem más emberek okozzák azokat. És semmilyen más módon nem jöhet gyógyulás, csak megbocsátás által.**

A hegyi beszéd elején ezt olvassuk: „Mikor pedig Jézus látta a sokaságot, felment a hegyre és amint leült hozzájuk, hozzámentek az ő tanítványai. És megnyitva a száját, tanítani kezdte őket, mondván:

Kinek mondta Jézus ezt a nagyon fontos üzenetet? A tanítványainak! Ez az üzenet nem a nem-keresztyének szól, hanem azoknak, akik ISMERIK JÉZUST. Ezzel tisztában kell lennünk, ha igazán meg akarjuk érteni a Máté 6:14-et.

...

Nem tudom, te hogy vagy, de én szeretném, ha Isten megbocsátana nekem. Hibázom. Teszek helytelen dolgokat, és néha nem olyan a magatartásom, amelyet Isten elvárna tőlem. Életem során újra és újra szükségem van megbocsátására. De Ő azt mondja, hogy ha nem bocsátok meg, akkor ott állok egyedül a bűneim következményeivel.

Gyakran hallani ilyen kijelentést: Óh, én már megbocsátottam, nekem ez már nem téma! **A megbocsátást jelentéktelen dolognak állítják be**, pedig Isten nagyon komolyan veszi ezt, Isten számára ez a legfontosabb dolog.

1. A megbocsátás nem érzés.

Lelki gondozói tevékenységem alatt senkivel nem találkoztam, aki „érezte volna”, hogy meg kell bocsátania. Ha egyszerűen visszaszorítjuk a sérelmeinket, és nem emlékezünk rá, az még messze nem azt jelenti, hogy megbocsátottunk annak, aki megsértett. Az idő halványít, de egyedül Isten az, aki egészségessé tudja tenni a beteg szívet.

2. A megbocsátás nem azt jelenti, hogy úgy teszel, mintha nem történt volna semmi.

Ne söpörd a dolgot a szőnyeg alá, mintha neked nem fájt volna. Úgy tenni mintha..., ez nem egyenlő a megbocsátással.

3. A megbocsátás nem azt jelenti, hogy kijelentem, hogy a másik viselkedése nem is volt helytelen.

Néha mondunk olyat a bántás után, hogy rendben van. Mi van rendben? Az, hogy a másik megbántott? Ezzel mintha engedélyt adnék, hogy még egyszer megbántsanak. Nincs jogunk a másíknak azt mondani, hogy rendben van, hogy vétkezett. Ha bocsánatot kér valaki, szerényen és egyszerűen mondhatjuk: megbocsátok.

4. A megbocsátás nem azt jelenti, hogy az illetőt újra meg kell ajándékozni a bizalmaddal.

Sorozatos vétkezés, bűnözés esetén buzdítsuk a másikat arra, hogy bocsásson meg az elkövetőnek, de ez nem feltétlenül azt jelenti, hogy a bizalmával is meg kell ajándékozni. Nekünk keresztyéneknek legalább a lehetőséget meg kell adnunk annak, aki fájdalmat okozott, hogy bebizonyíthassák, újra méltók a bizalmunkra. De a megbocsátás és a bizalom két különböző dolog.

A bizalom azzal növekszik, ha igazán megismerem valakit, és tudunk hinni benne. Ezért bízom Istenben. Bizalmam van a személyében.

Ha a megbocsátás azt jelenti, hogy újra és újra ki kell szolgáltatnod magad a másik önkényének, ő pedig lelkiileg vagy szavakkal mindig újra támad, akkor valószínűleg végül úgy döntesz, hogy nem bocsátasz meg neki. De ha megérted, hogy a megbocsátás és a bizalom két külön dolog, akkor nem lehetetlen megbocsátani.

5. A megbocsátás nem azt jelenti, hogy fölmentjük a másikat a felelősség alól.

Gondolhatjuk, hogy ha megbocsátunk a másíknak, akkor elmehet anélkül, hogy valamilyen módon felelnie kellene a tettéért. De Isten messzemenően abban a helyzetben van, hogy „ráakaszodjon” az ilyen emberekre. Senki nem mentheti fel a másikat a felelőssége alól. Csak Isten képes, kegyelme által megtisztítani minket minden bűnünktől.

A megbocsátás Istennek különös szabadságot ad arra, hogy végezhesse helyreállító munkáját annak az ember életében.

A megbocsátás az én elhatározásom, hogy Istenre hallgatok, és egy magasabb síkra helyezem az életem azzal, hogy nem hagyom, hogy a mások viselkedése határozza meg az én viselkedésem és hozzáállásom.

1. A megbocsátás elsősorban egy tudatos döntés.

Igaz, hogy némely döntés igazán nehezünkre esik, Isten mégis megadta nekünk erre a képességet. Tehát nem az a helyes, hogy nem tudok megbocsátani, hanem az: nem AKAROK megbocsátani.

Nehéz döntés, de nem lehetetlen. A megbocsátás akarati tevékenység, nem érzelmi.

2. A megbocsátás személyes döntés.

Ki hozza meg ezt a döntést? Én magam, még Isten sem hozhatja meg helyettem.

Ha nem akarok megbocsátani, akkor ennek következményeit is nekem kell vállalnom.

3. A megbocsátás az a döntésem, hogy engedelmeskedem Istennek.

A megbocsátás nem egy jó tanács; Isten nem azt mondta, jó lenne, ha megbocsátanál, ha összeszednéd magad egy kicsit. Ez egy személyes, önálló döntés, akár már elhunyt személlyel szemben is. Meg fogod tapasztalni, mekkora szabadság tér be az életedbe.

4. A megbocsátás azt jelenti, hogy Isten előtt megfelelő a szívbeli hozzáállásunk.

Itt kezdődik, Isten és te közted. Ez az első, s utána lehet az Ő tanácsa alapján megbocsátást, helyrehozást, megbékélést felkínálni a másíknak.

Ha nem akarok engedni neki, akkor engedetlen vagyok. Az engedetlenség=bűn. Azt mondja a zsoltár: Ha hamisságra néztem volna a szívemben, akkor meg nem hallgatott volna az én Uram. Szeretnéd, ha Isten meghallgatna, ugye?

A cikk szerzője Édesapjára emlékezve idézi őt: „Meggyőződése, hogy az engesztelhetetlenség, a neheztelés megtorpanást okoz a szellemi életben.” ezzel szemben a megbocsátás a legjobb 'súlycsökkentő' program.

Ez a dolog nem egy egyszeri cselekedet, hanem egy viselkedésmód, amit ápolni kell.

A megbocsátás ellentéte az engesztelhetetlenség, aminek két közeli rokona a harag és keserűség.

A legbiztosabb jele annak, hogy rendezetlenség, múltunkból meg nem bocsátott dolgok vannak az életünkben, ha valaki neve hallatán görcsbe rándul a gyomrunk, felmegy a vérnyomásunk. Lehet, Isten ilyen érzelmeken keresztül akar rámutatni valamire. A keserűség felnövekedve testi, szellemi halálhoz vezet.

A megbocsátást tehát gyakorolnunk kell. A megbocsátás egy életforma, mellyel az ember az Isten szerinti jogos állapotra helyezkedik, és azokhoz az emberekhez, akik őt újra és újra megbántják ilyen szándékkal közeledik: Kár hogy így gondolkodsz rólam, de én akkor sem fogok ugyanolyan eszközökkel visszafizetni neked.

A megbocsátás azt mondja: nem hagyom, hogy ez a dolog lehúzzon engem. A te problémád ne legyen az én problémám is. A helytelen reakció ugyanolyan helytelen, mint a helytelen viselkedés. Ha valaki fájdalmat okozott neked, és te helytelenül reagálsz, ugyanolyan állapotra, mély szintre kerülsz, mint a másik.

Ha vonakodsz megbocsátani, akkor számodra fontosabb, hogy kitarts a sértett állapotodban, minthogy előbbre juss a hitedben. Ennyire egyszerű az egész.

Ha viszont kész vagy megbocsátani, akkor nemcsak hogy nem állsz meg szellemi életedben azon a ponton, ahol vagy, hanem fel is szabadulsz.

2010. szeptember 25. szombat

Ana Palik-Kuncak szerb szuperintendens testvérnő igehirdetése Nyíregyházán hangzott el, ez év szeptember 5-én.

Kedves testvérek, nagy öröm itt lenni veletek, ugyanazokat az énekeket énekelni, mint otthon.

Számomra mindig csoda, hogy ha a hangzó igén keresztül Isten igéje szólal meg, és ez az ige ott szólít meg, abban a helyzetben, amelyben élünk, és ami éppen foglalkoztat bennünket. Felülről jön, és megtalál bennünket, abban a helyzetben, amelyben éppen vagyunk. Félelmeinkben, örömeinkben, kísértéseinkben és bezártságunkban, Isten nekünk porszem embereknek kinyilatkoztatja magát, akik sokszor magunkat is olyan kicsiknek látjuk. Ez a szent és hatalmas Isten jön velünk szembe és szól hozzánk. Csoda az számunkra, hogy ez a hatalmas Isten jelen van az életünkben, hogy Ő itt van köztünk, az életünknek értelmet és értéket ad. (1. Móz. 33. 1-12)

Testvéreim, azt tapasztalom, hogy egyre inkább a gyermekkorom jön elő, lehet, hogy ti is ezzel így vagytok néha, és leginkább a jó történetekre emlékezem, és a gyermek istentiszteleteken elhangzottakra gondolok. Jákób két gyermekére, ahol ikrek születtek. És bár a Biblia sok nehézségről tudósít bennünket a kettejük egymással való küzdelmeiről, biztosan voltak azért szép tapasztalataik is gyermekkorukban.

Most egy olyan igeszakaszról olvastunk, amelynek előzményeként ez a két testvér azon gondolkodott, hogy mi volt a közös. Hogyan élték meg gyermekkorukat. A tapasztalatok között voltak titkok, volt köztük hazugság, volt menekülés otthonról. Isten végül mégis hűséges maradt ehhez a családdhoz. Igen tudjuk, Jákóbnak menekülnie kellett a családi otthonból, mert a bűnnek vannak következményei, de a menekülő Jákób egy olyan helyen tapasztalta meg Isten jelenlétét, amelyről nem is gondolta volna. **Isten készítette el számára ezt a találkozási helyet, és gazdagon megáldotta Jákóbot. Egy dolgot azonban Jákóbnak magának kellett rendbe hoznia.** Egyszer elkövetkezik az a nap, amikor találkozik testvérével. Jákób erre a találkozásra nagyon gondosan készült, sokat gondolkodott rajta. Két táborra osztotta tulajdonát, okosan úgy gondolkodott, hogyha az egyik tábor elvész, megmarad a másik fele a vagyonának. Gyermekeit és feleségeit is nagyon gondosan rendezte. Először a szolgálók, és végül pedig a sor végén Ráchel, a kedvenc feleség Józseffel. Isten utódokat ajándékozott nekik, és valóban itt is vannak látható módon. De vajon Isten megoltalmazza-e a haragvó Ézsau jelenlététől? Mit tesz majd Ézsau, ha találkozik Jákóbbal? És végül Jákób mindenkit előre küld, egyedül marad hátra azon a bizonyos éjszakán.

Amikor a Biblia éjszakáról beszél, sokszor nem csak a külső körülményeket írja le, hanem a lélek belső állapotát is. Jákóbban is sötétség honolt. Egyedül maradt a gondolataival, azt is mondhatjuk nyugodtan, hogy egyedül maradt a bűnével, amit évek óta cipelt teherként. És akkor jön egy titokzatos idegen férfi, aki küzd vele éjszaka. Ez nem csak gondolati síkon történt, hanem a valóságban harcoltak egymással, ennek a harcnak a végén Jákób megsérült. Hogy hívnak? - kérdezi az idegen. Jákób. – így szólt a válasz. Ezentúl nem Jákóbnak hívnak, hanem Izraelnek: mert küzdöttél Istennel és emberrel, és győztél. Fontossá vált számukra most ez a szó, hogy győztél, még semmi sincs eldöntve, még Ézsauval való találkozás előtt vannak, de az idegen már azt mondja neki, hogy győztél. Amikor aztán Jákób megkérdezi az idegen nevét, nem kap erre a kérdésre választ. De aztán Jákób mégis tudta, hogy kivel

is van neki dolga. És végül csak áldást kért és kapott is az idegentől. És aztán így foglalja össze Jákób az idegennel való találkozást: **láttam az Istent, és mégsem haltam meg. És ez volt az Ézsauval való találkozásnak az előzménye, a rákészülés. Jákóbban, magában kellett valaminek történnie, változnia.** Az ajándékok nem mindig segítenek, hogy megpuhítsák a haragvók szívét. Jákób nagyon sok állatot küldött Ézsau haragjának az enyhítésére ajándékba. Csordákat, s az állatokat vezető szolgák szívére azt kötötte, hogy mondjátok el, hogy a te szolgád, Jákób küldi ezt az urának, Ézsauinak. Ézsau azonban szívélyesen üdvözli Jákóbot, és megkérdezi: mire való öcsém ez a sok ajándék, ez a sok állat? Hiszen a testvérem vagy! **Ézsau már régen megbocsátott, de Jákóbnak át kell élnie, hogy az ő testvére már nem haragszik rá. És a vétkét is kifejezésre kell juttatni. A testvére kész megbocsátani, és együtt tovább menni vele az úton. Sok idő telt el, amióta ez a kapcsolat megszakadt. De ez a bűn következménye.** Néha átéltem már – temetésekor, amikor egymással haragban lévő felek közül az egyik meghalt, és őt kellett temetnem, a másik pedig a sír mellett állt zokogva – mennyi időt töltöttem a testvérem nélkül. Mindmáig szükséges, életfontosságú, hogy megbékéljünk. Hogy megbékélés történjen a különböző nemzedékek között. Mert minden nemzedék más korban nő fel, más tapasztalatokkal, más sebesülésekkel, más korban. Egy 60 éves, távoli múltira visszatekintő eseménynek voltam a tanúja verbas-i németek között, akiknek szükségük volt erre a megbékélésre. Amikor Verbas-ról a németeket elűzték, 60 éven keresztül nem mentek vissza régi szülőhelyükre. És aztán eljött az idő, amikor arra újra lehetőség nyílt, a régi templomot helyre hozták, és ezek az emberek, akik visszatértek Németországba, Verbas utcáin hirdették a megbékélés üzenetét. Odamentek azokhoz az emberekhez, akik az ő volt tulajdonukban laktak, és megszólították őket és azt mondták, hogy nekünk szükségünk volt arra, hogy eljussunk újra erre a helyre, ahol születtünk, nektek pedig szükségetek van arra, hogy mondjuk meg, és hirdessük, hogy megbocsátunk. **A megbocsátás többet jelent, mint konfliktusok nélküli életet.** Ez egy kölcsönös meggazdagodás, amely az egymás iránti bizalomból és szeretetből fakad. Jézus azt mondja, hogyha úton vagy hogy áldozati ajándékodat az oltárra vidd, és közben eszedbe jut, hogy testvérednek panaszja van ellened, akkor tedd le, menj el a testvéredhez, békéld meg vele, úgy vidd aztán az áldozati ajándékodat az oltárra. Így aztán egy másik, egy új ember kerül az oltár elé, aki viszi az ajándékát. **A megbékélésnek az élménye megváltoztatja a szívét.** A családjainknak is szükségük van a megbékélésre. Igazságtalanok vagyunk embertársainkkal szemben, de Isten teremtett világával szemben is sokszor igazságtalanok vagyunk. Isten azonban megbékélt velünk, az Ő részéről már régen megtörtént minden. Az emberekkel való megbékélésnek általában két oldala van: ha az egyik szeretne megbékélni és a másik nem, akkor fennáll továbbra is a probléma. Istennel sokkal egyszerűbb a történet, mindent előkészített, és csak rajtunk áll, hogy akarjuk-e. Felajánlja a kereszt áldozatát, hiszen Jézus Krisztusban meg akar békélni velünk. És ránk bízta a békéltetés igéjét, hogy azt hirdessük. És a vétkeinket nem tartja számon. **Istennel kapcsolatban átéljük azt, hogy magunkkal szemben is békességre jutunk.** Néha előfordul, hogy mások ugyan megbocsátanak, de mi magunknak nem tudunk megbocsátani. Isten azonban szól hozzánk igéjén keresztül s Szentlélek által, és a szívünkben ezt a megbékélést elvégzi. Hogy átéljük, hogy békességet kaptunk és nyugalmat találtunk.

És végül azt olvastuk, hogy Ézsau azt mondta az ő testvérének Jákóbnak, hogy induljunk el, menjünk, nem maradhatunk itt ülve. Jákóbnak más gondolatai vannak, gondolkodik azon, hogy jó lesz ez így vagy sem, és végül abban maradnak, hogy **mindenki a maga tempója szerint halad majd külön-külön**. Ézsau azonban kinyilvánítja azt a készséget, hogy **én kész vagyok veled kedves testvérem egy úton haladni. Számomra óriási csoda és ajándék, hogy Isten lehetővé teszi, hogy azoknak is meg tudjunk bocsátani éppen az ő megbékélése által, akik nekünk fájdalmat és sebeket okoztak. És a megbékéltek együtt mentek tovább**. Így maradjon az Úr veletek az útitokon, és áldjon meg benneteket. ÁMEN

2010. szeptember 25. szombat délelőtt-délután Dr Thalyné Dr Kurdi Éva

A mai nap a 'nagyvilág', a makrokozmosz után mikrokozmoszunk, legszűkebb családjunk konfliktusainak kezelésének, a családi békéltetés műhelyitkaiba szeretnénk bepillantani, és tanulni. Sokan felteszik nekem a kérdést: van-e a Bibliában jó családmodell? Tökéletes nincs, de olyan, amiből tanulni lehet, és következtetéseket, mindenképp. Vegyük Jákób-József és a nagycsalád történetét górcső alá. a történetet és részleteit ismerjük gyermekkorunk óta, most egy „családterápián” sorra vesszük az elkövetett hibákat, hiányosságokat, félreértéseket, és a közeledés lehetőségét, lépcsőfokait, hogyan gyógyulnak meg a sebek.

Jákób nagyon öreg már, s látja, hogy sok mindent elrontott.

Fiai közül József és Benjámín született a szeretett feleségtől, Rácheltől. József volt az, akit mindenkinél jobban szeretett, akivel kivételezett. Az édesapját valószínűleg nagyon szerethette, engedelmes gyermek volt, mert mikor Jákób megkéri, hogy nézzen a testvérei után és hozzon felőlük hírt, első szóra indul. József hozta-vitte a híreket.

Lehet jó hírt mondani és lehet rosszat. Ha rossz hírt mondok valakiről, aláásom a tekintélyét. Ha rossz hírt közvetítek valakiről, falat építék közte s köztem. Jákób alaposan elvetette a magokat azzal, hogy Józsefet jobban szerette a fivéreinél. A cifra ruha csak látható jele ennek a kivételezésnek.

Jákób nincs tekintettel idősebb fiai érzéseire. Jákób nem tudta, hogy ez az idősebb fiaiban milyen érzést kelt. Nem gondolt bele, hogy **harag, keserűség** érzése kel ki a gyermekeiben. **Gyűlölet és agresszió** alakul ki. A konfliktus nem csak testvér testvér között alakul ki, hanem szülő gyermek között is

A testvérek egy jó szót sem tudtak Józsefhez szólani. A **verbális agresszió** durva és goromba, káromol, lekezelő: nem vagyok olyan, mint te. A legkegyetlenebb formája viszont az, ha nem is szólok a másikhöz. Azt jelenti, átnézek fölötte, levegőnek tekintem. Ez egy **módszeres tönkretevés**.

Valószínűleg idővel József és testvérei között is megszűnt a beszéd. József álma után az agresszió félelmetes formát ölt. Fogalma sincs Józsefnek, milyen érzés lehet a bátyjaiban. A testvérek egymás ellen alkotnak csoportokat, klikkeket.

Elvakult gyűlölet, bosszúvágy hatalmasodik el a fivérekben. **Kommunikációs zárlat** keletkezik. Már nem is tudnák megbeszélni a problémákat. Mi zajlik vajon a másokban? Nem tudják, nem is érdekli őket.

Nézzétek, itt jön, gyertek, öljük meg!....A konfliktust egy **gyermeki bosszúvágyból** kiindulva akarják megoldani. Kútba dobják öccsüket.

Hogyan reagálnak a testvérek?

Az elsőszülött **megijed**. Megmenteni nem tudja, de próbál **finomítani**. Nem tudja a gyűlöletet, a gyilkolást megakadályozni. Az **elfojtott indulatok robbannak**.

Sok-sok évvel később olvassuk a történetben, hogy Rúben hogyan is látta testvérét a kútbadobás helyzetében: „Láttuk **lelki szorongását...**, avagy nem mondtam?... de **nem hallgattatok rám**. Utólag visszafordíthatatlan az esemény,de látta, hogy mi zajlott.

Érkezik a karaván. Józsefet eladják. Júda kerül a színpadra, aki majd elsőszülöttnek minősül.

Ahogy az apa nem ismerte fiai érzését, úgy a fiúk sem ismerték az apjukat. Rosszban vannak vele, nem beszéltek vele. Azt hitték, ha majd haza viszik a széttépett ruhát és odaadják, akkor majd megvigasztalják. de Károli azt írja: **Jákób vigasztalhatatlan volt**.

Ez az első fordulat, amikor a testvérek rájönnek, mit érez az apa.

Peregnek az események, József Egyiptomba kerül, börtönbe juttatja Potifár felesége, s amikor kiszabadul, a fáraó első embere lesz. Bátyjai az éhínség idején gabonáért mennek Egyiptomba, s József megpróbálja őket: **ekkor, utólag kezdik megérteni a bátyjai, hogy akkor, amikor kútba dobták, mi ment végbe Józsefben**.

József, amikor sok év múlva újra látja testvéreit, elfordulva sír. Miért is sír? Azért, **mert Jákób és fiai kölcsönösen nem ismerték egymás érzéseit**.

Itt bevezetünk egy új fogalmat, a családi titok fogalmát. Gyakori dolog, hogy a családban van valami szégyenletes dolgo, amiről nem szabad beszélni, (elvittek Auschwitzba, annyira fáj)ki kell deríteni, miről is van szó,mert mindaddig terhel, amíg napvilágra nem kerül. Józsefet a mai szakkifejezéssel holtta nyilvánítják – felfalta a fenevad.

Amikor Jákóbot József vélt halála után nem lehet megvigasztalni, akkor kezdenek a fiai rájönni, mit érezhet az apjuk. Családi titok, ami sok családban, József családjában is ott volt (t.i. hogy kútba dobták Józsefet), megterheli a családtagokat. De Isten Józseffel volt, minden útját szerencsésé tette-olvassuk Mózes I. könyvében. Óriási erőforrást hozott magával, nagyon sok ember szeretetében sütkérezhetett. Egyre növekszik Józsefben az Úrhoz való odatartozás. „Ti szolgák! Szívetek egyenességében szolgáljátok az Urat!”-olvassuk az Újszövetségben.

Azok a gyerekek,akiket kiemelten szeretnek,és elismerek, dícsérek, azok nagy dolgokra képesek. Kivételezett, de ügyesen építkezett az otthonról hozott szeretetből.

Potifárné börtönbe juttatja Józsefet.—Ő az oka - **bűnbak-képzés**. Rákenem a másokra,és oldja meg ő a konfliktust. Hogyan is vétkezhetnék az Úr ellen? Meg is ölhetnék, de erős a becsület benne, inkább ezt vállalná. Hosszú évek **börtönhelyzetére** van szüksége, hogy azzá legyen, amivé Isten szánta. A börtönhelyzet szó szerinti és átvitt értelemben azt jelenti: ahonnan nincs emberi kiút. Egy betegség, amivel nehéz megbirkózni. Egy munkahely, ahonnan nem lépek. A főpohárnokot, aki hamarabb szabadul, megkéri József, hogy szóljon az érdekében a fáraónak-ellenben ő elfelejtkeztek volt börtöntársáról. Újabb két év. Hüpomoné, mondja a görög, hosszan túrni. A börtönévek alatt, az Úrral való szoros kapcsolata azt eredményezte, hogy amikor meg kellett fejtenie a fáraó álmait, **Istennek adta a dicsőséget**. Nem én, hanem Isten jelenti meg az álmok értelmét-mondja József. Volt ideje a börtönben gondolkodni.

Börtönhelyzet: amikor benne kell lenni egy nehéz helyzetben, s nincs kilátásban kilépni belőle. Ez lehet egy nehéz családi kötelék, lehet egy felőrlő munkahely és így tovább. A feladatom ilyen helyzetben, hogy tisztázzam, miben kell tisztulnom. Józsefet menedzselte Isten, de hagyta csalódnia, hogy kifomálódhasson belőle, az akivé szánta. Őrá lett bízva, hogy egész Közel-Keletet megmentse az éhínségtől. Ekkorra meggondolt, megfontolt, bölcs, kipróbált.

Egy új kapcsolat kezdete, amikor Egyiptom alkirályaként **helyzetbe hozza testvéreit**. József visszateszi a testvérei pénzét a zsákjukba,. A cél: kimunkálja a jó kapcsolatot. **Nem volt köztük jó testvéri kapcsolat, József átértékeli az eddigieket – új kapcsolatot akar kezdeni. Előkészíti: mind a tizenketten ott legyenek, s egy szinten legyenek**, (Ne az legyen: én jó vagyok, ti pedig nagyon rosszak). És nem azt mondja, én vagyok Egyiptom alkirálya, hanem én vagyok az József, a ti testvéretek. József közel kerül a fivéreihez, **már fáj neki, amit ők éreznek**-ezért sír. Kiderült a családi titok. **Gyógyító momentum** következik, amelyet **egyedül Isten tud elvégezni bennünk: ti vagytok az okai, hogy idekerültem,de Isten megengedte ezt, Isten akarta így**.- József kéri a testvéreitől, hozzák el öccsüket.

(Dávidot szidalmazza Sémei, de Dávid nem engedi, hogy megöljék, tudja, hogy Isten engedte meg ezt Sémeinek.)

Jákób megkeseredett a tragédia miatt, egy vigasza van, Benjámint-nem lehet tőle Benjámint elhozni.

Júda már ismeri apját: Azt írja az ige: Annak lelke ennek lelkéhez van nőve. Nagy tragédiát átélt öreg lett belőle. Júda harcol, hogy öccse nem kerüljön Egyiptomba, majd amikor ez elkerülhetetlen, akkor, kezeséget vállal. Jákób feléled a hír hallatán. József jellemében rendkívüli emberré vált.

A testvér-testvér összenövéshez sok időre van szükség, és sok alkalom. Anélkül, hogy időt szánnánk a másokra, nem működik a dolog.

Amikor Jákób meghal, a bátyjai **még mindig nem ismerik** a megpróbált, érett Józsefet, ezért félnek, hogy visszakapják mindazt a gonoszságot, amit adtak neki. **Őszinte a bűnbánatuk, mégsem mernek bocsánatot kérni, mert túlságosan rájuk nehezedett a bűnük. Közvetítőt, közös, szeretett személyt választanak, Jákóbot–„az ő akarata, hogy megbocsáss nekünk”**.

Az idősebb testvérek felől hiányzik József felé a bizalom. Még mindig nem ismerik őt, nem szántak rá időt megismerni. József azért sír, mert fájlalja, hogy nem veszik komolyan, hogy ő megbocsátott. Nem veszitek észre, hogy én már rég nem az vagyok?

Eljön az az idő, amikor fáj a valamikori önmagam, hisz már nem az az elbizakodott, meggondolatlan gyerek vagyok, aki akkor voltam. Azért szánjunk időt a másakra, hogy megértsük, mi van benne.

Fontos, hogy legyen bizalmam az Úr felé, s higgyem már én is el: megbocsátott. Józsefnek eszébe jut a kívánság álom, de már nem ez a fontos, nem hangoztatja, csak gondolati szinten marad. **Bölcs annyira, hogy már nem hozza fel-hiszen hidat kell építeni a szakadékon át.**

Az isteni szeretet hagy minket hibázni. Az a szeretetkapcsolat, amikor tudok személyeset nyújtani.

József és családja története reményt ad, hogy a végletekig szétesett családok helyzete változhat-jó irányba.

2010. szeptember 26.vasárnap, Kaposvár, Kurdi Zoltán

Békesség néktek, hogy köszöntselek benneteket az Úr köszöntésével. Ma reggel olvassuk Isten ígését, a II. Korintus 5:16-21. versét, mely igeszakaszról ma különös figyelemmel azt emeljük ki: ránk bízta a megbékélés szolgálatát és ígését.

Egy testvérem mindig ezzel az üdvözlő szóval zárja az e-mail-jét:shalom. Nem tudom, hogy csupán valami különleges, szép köszöntésnek szánja ezt, vagy mert valóban ezt kívánja nekem, amit a szó jelent: a minden emberi értelmet meghaladó békét, az adott körülményektől független, teljes életre kiterjedő békességes, áldott állapotot, mely csakis Istennel való közösségből fakadhat. El kell ismerni, hogy nehezen lehetne egy szóban, egy köszönésben ennél többet, jobbat kívánni egymásnak! De hogyan is száll ez az áhított béke ránk?

A békéltetés, a békére való törekvés nemcsak valami bibliás, vallásos ügy, hanem egy nagyon profán, hétköznapi törekvés is; a minap a rádióban hallgattam egy mediátort, egy olyan közvetítő személyt, akinek az a dolga, hogy ellentétes helyzetben levő emberek nézőpontjait közelítse egymáshoz. Ő tehát egy felkészült, képzett szakember, akinek a jelenlétében először is a két fél közül az egyik elmondja a másinak a saját nézőpontjából a problémát. Ezután a mediátor felteszi a kérdést a hallgatónak, hogy mit értett meg? Megdöbbenő volt, amit mondott, hogy tudniillik, nagyon sokszor az a helyzet, hogy az egymással szemben álló, egyébként intelligens emberek, szinte semmit nem fognak fel abból, amit a másik ember nekik elmond. Annyira tele vannak a saját gondolataikkal, hogy képtelenek befogadni a másikat.

Nem így vagyunk sokszor? Például egy istentiszteleti „mediáció” keretében mondhatjuk, hogy Isten és az ember egy tárgyalóasztal mellé ül, próbálnak egymás felé közeledni, és Isten megkérdezi: Mit értettél meg belőlem? Pusztán az, hogy meghallgattál, még nem formál át, nem ad békességet...

A békességre törekvés nagyon sok emberben megvan, és nagy különbség van abban, hogyan szeretnénk elérni. Rengeteg ötletünk van arról, hogy milyen békét és milyen módon szeretnénk elérni. Tapasztalatom szerint van úgy, hogy túlságosan kevéssel is beérjük.

A börtönben jártam a múlt héten, ahol megkértek, hogy a fiatalkorú fiúkkal foglalkozzam. Többüket ismertem már nevelőotthonos korukból vagy a cigánymisszióból. Egyikük szeretett volna részt venni az általam tartott foglalkozáson, de bilincsben volt, ún. négyes fokozatban, nem jöhetett. Azért beszélhettem vele.

– Mit csináltál?

– Szétvertem a zárkaajtót.

– Miért tetted?

– Azért, hogy lenyugtatózzanak. Így legalább kapok gyógyszert, és az jó.

Ez az életerős, jóképű fiú még a kinti életében, a nevelőotthonban minden nap igyekezett „beszipuzni” egy propán-bután öngyújtó töltőpalackot. Próbáltam hatni rá, hogy ne tegye magát tönkre, majd segítséget kérni a nevelőtől, akik azt mondták, hogy hagyjam békén őket ezzel a fiúval, nekik nincsenek eszközeik a probléma megoldására... Hol van ennek a „békességre” törekvő folyamatnak a vége? A pokolban?

Használjuk a szót: béke, de mit is jelent? A börtönőr vagy a nevelő nyugtát? A fiúban a nyugtató hatását? Ezért gondolom, hogy gyakran túlságosan sekélyes elképzelésünk van a békéről.

Egy férfi fogvatartottal is találkoztam ugyanazon a napon, aki különböző garázdaságokat követett el, és az előzetes letartóztatása idején sokszor kijött a missziós foglalkozásra. Mindig panaszkodott a feleségére, a tanúkra, a bírónőre. De az ige és az imádság nem maradt hatástalan a számára. Megkapta az ítéletét, három évet le kell ülnie. Csodák csodája azonban, hogy békessége van! Eljutott odáig, amit valahogy így fogalmazott meg nekem: - Ha nem kerülök ide, nem tudom, hol állok meg. Tönkretettem volna a házasságomat, a családomat, magamat is. Mi lett volna a történetem vége?

Milyen nagyszerű, ha valaki azért tudja elfogadni azt, ami fáj, amibe nehéz belenyugodni, mert Isten jelenléte, békessége kárpótolja mindenért! Ezért elhitte, megértette, hogy a három év, ez a börtön helyzet valahogyan az ő javát szolgálja. Megértette, hogy mit mond az Isten, és ez megbékéltette a helyzetével is.

Isten beszél hozzánk a békességről, amit mindenkinek kész adni Krisztuson keresztül. De kinek „jön át” ez az üzenet? Miért nem találják meg olyan sokan a lelkük nyugalmaát? Úgy látom, hogy a mai ember rettentően hiszékeny, mindent kész elfogadni, a békesség útjáról szóló legképtelenebb tanításokra is nyitott.

Például a Nők lapja újság nemrégben családi hétvégét rendezett tematikus sátrakkal, melyekből állításuk szerint leglátogatottabb az ezoterikus dolgokat kínáló sátor volt: a célközönség főleg a 40-50-es nőkből állt, akiknek nagy része ilyen úton reméli elérni a vágyott boldogságot, így keresik a viszonylag könnyen elérhetőnek látszó szerencsét, gyógyulást, belső békét. Keresik a jókat, szellemidézőket, ingásokat, hogy valami megnyugtatót halljanak, csillapítsák szellemi étvágyukat - és találnak homályt, félrevezetést, megkötözöttséget.

A nemrég hazánkba látogatott dalai láma azt tanítja, hogy minden vallás alkalmas út arra, hogy ha igazán hiszel benne, megtaláld általa a belső békédet, hiszen annak végső forrása –szerinte- az emberi jóság.

Az effajta szép szólamok hangoztatása közben talán elfelejtette a láma, hogy mennyi jó szándékú keresztényt öltek meg Tibetben a buddhisták? Úgy látszik a történelemből, hogy a buddhistákat is ki lehet mozdítani legendás béketúrásükből, toleranciájukból, csak merje valaki azt mondani nekik, hogy Jézus Krisztusban van a megváltás, Ő az Út. Megkínózták az általunk is ismert és nagyra becsült indiai misszionárius énekszerzőt, Sundar Shinget is, aki nagy szeretettel vitte hozzájuk az evangéliumot. (Az „Eldőlt a szívemben...” c. 276. dicséretünk szerzőjét.) A láma által hirdetett „belső béke” nem Isten békéje, hanem a közömbös lemondásé, a bűnnel való megalkuvásé, végső soron a halálé.

Nem véletlen, hogy ezt mondja az ige: Krisztusért kérünk, béküljete meg Istennel. Vajon merjük ezt az egyszerű, tiszta felhívást felerősíteni a mai hangzavarban? Igazán nincs miért szégyenkeznünk az üzenetünk miatt, mert a ránk bízott evangélium sokkal nagyszerűbb, tisztább, mint azok a mesék, amelyekbe próbálnak kortársaink kapaszkodni. Ráadásul nincsenek olyan mellékhatásai, mint az ezotériának: félelmek, megkötözöttségek, a magasabb rendűnek gondolt tudás hamis magabiztossága- s végül örök együttlét a pokolban a szerzővel, a Hazugság Atyjával.

De úgy látszik, hogy azt tanít a mai hiszékeny embernek mindenki a békesség eléréséről, amit csak akar. Lehet a zavarosban halászni! Hiszen tiszta helyzetet csak az teremthetne, ha maga Isten eljönne, és megmutatná a békességhez vezető igazi utat... De hiszen erről beszélünk! Ez megtörtént! Isten testté, emberré lett, közöttünk lakott! Tudjuk, Jézus Krisztusnak hívták. Hittek benne? Sikerült minden kétséget eloszlatnia megtestesülésével?

Hát nem. Meghalt, mert –úgymond- Istennel egyenlővé tette magát... Micsoda gonoszság, mondjuk, mi biztosan nem öltük volna meg!

Ráfogjuk a zsidókra, hogy ők a Krisztus-gyilkosok, próbáljuk a Bibliát zsidótlantítani, de ezzel nem tudjuk az emberiség és Isten közötti feszültséget feloldani. Pál a békéltetés ígét nem a zsidóknak írja itt, hanem a görögöknek. Mert ez egy közös probléma. Mi mindannyian Krisztus-gyilkosok vagyunk, akik megtérésünkig a magunk útját akarjuk járni, és nagyon tud zavarni bennünket, ha bárki beleszól.

El kell ismernünk mentegetőzés nélkül, hogy Krisztusnak mindannyiunkért meg kellett halnia. Pogányokért és zsidókért, szabadokért és börtöntöltelékéért, buddhistákért és mohamedánokért, ezoterikusokért és keresztényekért. Gondoljuk csak meg, mibe került Krisztusnak a mi békességünk! „Mert azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.” Jézus szüntelenül az Atyával való bensőséges

közösségben élt. Isten jelenléte, békessége a lételeme volt. Aki közülünk átélte már Isten jelenlétének nagyszerűségét, s hogy milyen zavart, békétlenséget és lelki ürességet jelent elveszíteni azt, az valamennyire értheti mit élt át Jézus... Amikor azonosult a bűneinkkel, annyira megterhelte az istentelenek, gonoszok, paráznák, hazugok bűne, hogy az ő lelkiállapotukkal, a bűnből fakadó mélységes békétlenséggel is azonosulva így kiáltott: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?” Békességünk büntetését hordozta, hogy Ő lehessen a mi békeségünk! Az Ő szenvedése, fájdalma, békétlensége által száll ránk, benne bízókra a meg nem érdemelt isteni béke, a „shalom”. Ha pedig Ő így elfogad, így szeret, miért ne békélnénk meg azokkal az emberekkel, akik körülvesznek vagy éppen az egyedüllétünkkel? Miért ne fogadnánk el azokat, amik sokszor zavarnak, a kinézetünket, egészségi állapotunkat, anyagi helyzetünket? Miért nyugtalanoknánk mind emiatt, ha ránk száll Krisztus békéje? Hozzuk hát a minket szerető Krisztushoz mindazt, amivel vagy akivel most nem vagyunk kibékülve!

Terheinktől ily módon megszabadulva, az Ő békességével a szívünkben, hiszem, hogy kapunk majd lehetőséget, hogy ebben a nyugtalan, békétlen világban hiteles mediátorokként békéltessük az embereket –első sorban Istennel, Krisztusért.

És testvérem, ha már lement a teher a szívedről, akkor érdekel-e, hogy a másik még nem békélt meg?

Elfogadtad-e magad? Megbékéltél-e azzal, hogy ez vagyok én, a betegségem, ahogy kinézek, ez az én városom, ez az én gyülekezetem, ez az én országom?

Jól elvagy-e az istentiszteleteden, vagy zavar-e hogy a többség még kint van?

Krisztusért kérünk, béküljete meg Istennel –ez az ige.

Jó volt megbékélni a megdicsőülés hegyén, de utána jött az utasítás, gyerünk le!

A börtönbe úgy kerülsz be: hogy hazudsz s mindig más a hibás. De az évek elhosszát, hogy ki tudod mondani: megérdemeltem.

Amit nem tudsz magadban, vagy másokban elfogadni, azt hozd el Istenhez, és hozd oda a másikat is. Mert az Úr azt ígéri, én veletek leszek mindennap a világ végezetéig. Ámen.

Reményik Sándor: Béke
Valami furcsa összehangolódás,
Valami ritka rend -
Széthúzó erők erős egyensúlya,
Mély belső bizonyosság idebent -
Bizonyosság arról, hogy élni jó,
Szenvedni elkerülhetetlen,
Szeretni tisztán: megistenülés,
Meghalni szép -
S a Kifejezést meglegelni mindezekhez,
Megtalálni a felséges Igét:
Az Igét mindezekhez:
A Béke ez.
Orkán ordíthat aztán odakünt,
Robbanhat ezer bomba: kárbament,
De kárt nem okozott.
Bent:
Csend.
A Béke itt kezdődik.
Bent:
Csend.
Isten hozott

Uram,
tégy engem békéd eszközévé.
hogy szeretetet vigyek oda,
ahol gyűlölet van,
hogy megbocsássak ott,
ahol megbántanak,
hogy összekössek, ahol széthúzás van,
hogy reménységet keltsek, ahol kétségbeesés kínoz,
hogy fényt gyűjtsak,
ahol sötétség uralkodik,
hogy örömet vigyek oda,
ahol gond tanyázik
Uram, segíts, hogy törekedjem, ne arra, hogy
megvigasztaljanak,
hanem, hogy én vigasztaljak;
nem arra, hogy megértsenek,
hanem arra, hogy megértsek
nem arra, hogy szeressenek,
hanem, hogy én szeressek;
csak ez a fontos,
mert amikor adunk – kapunk,
amikor megbocsátunk – bocsánatot nyerünk,
amikor meghalunk – örök életre kelünk.

Assissi Szent Ferenc imája